Jaargang 108. Dingsdag, 27 November 1849. No. 95.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* maken bekend, dat aan degenen, die daartoe genegen mogten zijn, gelegenheid zal worden gegeven, om op sommige plaatsen in de NOORDERHAVEN dezer Stad, alwaar zich eenige KLEISPECIE heeft nedergezet, die **SPECIE** door **UITBAGGERING** tot *eigen voordeel* of *gebruik* weg te nemen, mits zulks geschiede op aanwijs van den STADS-BOUWMEESTER en onder diens toezigt; zullende men zich mitsdien bij denzelven kunnen aanmelden, om hiertoe op den bedoelden voet vergunning te erlangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 22sten Nov. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

NEDERLANDSCH-OOSTINDIE.

In het naschrift van ons vorig nommer hebben wij bereids medegedeeld, dat de gouverneur-generaal door eene publicatie het einde van den oorlog met Balie had bekend gemaakt en dat het verkeer met Balie was hersteld.

Overigens is er weinig nieuws, dan alleen dat onze koloniën weder zwaar geteisterd zijn door water en vuur. — Hevige orkanen hebben gewoed in de residentiën Tagal en Baglen, waardoor de rivieren zijn overstroomd en op een aantal plantaadjes aanmerkelijke schade is aangerigt. — De Merapie heeft den 14den en 16den September veel asch en vuur uitgeworpen. De uitbarstingen waren vreeselijk; over geheel Kadoe heeft de asch zich verspreid; op enkele plaatsen lag ze drie duim hoog. Steenen werden neêrgeworpen te Magellan en Moentelan en op nog verderen afstand. De schade, aan tabak, koffij en indigo berokkend, is reeds aanmerkelijk, en men vreest voor meerder. In de residentiën Bagelan en Banjoemas had de aschregen op dezelfde dagen minder nadeel gedaan. Uit Soeracarta en Djocjocarta meldde men, dat de rijst reeds veel geleden had door den aschregen, die den 16den en 17den in massa was gevallen.

In het suikermagazijn van de fabrijk Djattiebarang, in de residentie Tagal, is den 9den Sept. de bliksem geslagen. Het magazijn is geheel afgebrand; de fabrijk is gelukkig behouden.

Onder anderen is op Zondag, den 27sten Augustus, in de kampong Tomo (residentie Preanger Regentschappen), in de nabijheid der gouvernements pakhuizen, des avonds te 7 uur, een hevige brand uitgeborsten, waardoor 75 huizen, de bazaar met 48 kramen, 58 padie-schuren en 18 paarde-stallen zijn vernield, — een bejaard inlander is in de vlammen omgekomen, en een man, eene vrouw en twee kinderen hebben zich niet kunnen redden, dan na veel van de vlammen geleden te hebben; 3 paarden zijn mede in het vuur omgekomen; — het is onzeker, of kwaadwilligheid, dan wel onvoorzigtigheid den brand hebben doen ontstaan, hieromtrent wordt nog onderzoek gedaan.

— De gouverneur-generaal, nuttig achtende zich te begeven naar Banjermassing, Makasser en Madura, heeft, met 's Konings magtiging, voor een' korten tijd zich van den hoofdzetel des gouvernements en van Java verwijderd, en het dagelijksch beheer van zaken onderwijl opgedragen aan den vice-president van den raad van Indië, jhr. *J. C. Reynst.*

— De berigten uit Java omtrent den koffij- en den rijstoogst luiden ongunstig; de oogst der koffij op Java zal, volgens een particulier berigt, hoogstens slechts 500,000 pikols bedragen; de rijstoogst was op Java voor een aanmerkelijk deel mislukt.

— Partikuliere berigten van Batavia melden, dat in de Kadoe-districten nagenoeg een millioen koffijboomen vernield zijn en de tabaksoogst geheel verloren is. Te Sourabaya hoorde men in den avond van den 15den Sept onderaardsch gedruisch, als van zwaar geschut en in Straat Sunda viel de aschregen op de schepen neder, gelijk mede te Buitenzorg. Van Macassar had men berigt, dat de gouverneur-generaal zich daar den 13den bevond en eene aanzienlijke scheepsmagt, bestaande uit twee fregatten, twee of drie stoombooten en vele kleinere vaartuigen, bijeen gebragt, zoo men meende met oogmerk om een einde te maken aan den oorlog in de Boni-districten. Het gevolg van deze expeditie zal waarschijnlijk wezen, dat wederom een groot gedeelte van Celebes aan de Nederl. bezittingen zal worden toegevoegd, of althans veel gezag over de vorsten van Bugis zal worden verkregen.

(*Handelsblad.*)

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 20 November.

De Tweede Kamer heeft, op voordragt van hare commissie, het navolgende grondwettige voorschrift goedgekeurd, ten aanzien van de inrigting der volksscholen:

„De middelen ter inrigting, tot onderhoud en ter uitbreiding van openbare volksscholen worden door de gemeenten, en in geval van erkend onvermogen door den Staat, bij wijze van onderstand, verstrekt. — De op bijzondere regtsvorderingen berustende verpligtingen van derden blijven in stand. — De Staat verzekert aan de onderwijzers op de volksscholen eene bepaalde en naar de plaatselijke behoefte voldoende bezoldiging. — Het onderwijs op de openbare volksscholen wordt kosteloos verleend."

— Eindelijk is het der policie gelukt de daders van den op de wed. *Hirsch* gepleegden moord te ontdekken. Het zijn de pottenbakkersgezel *Possehl* en *Ida Ihlenfeldt*, beide reeds vroeger gecondemneerd. *Possehl* moet reeds bekend hebben. Hij werd gevat bij het wisselen van een bankbiljet van 50 thaler, bekend als behoord hebbende aan de wedw. *Hirsch.*

Van den 23sten. Reeds in zijne nota van het einde van Oct. had Oostenrijk gewaarschuwd tegen de revolutionaire gevolgen van het parlement, en tegen de terugwerking daarvan op zijne eigene staten. Thans gaat het verder. Het protesteert bepaaldelijk en dreigt met gewapende interventie. Het protest is alzoo eene versterking van de nota van October. Eergisteren heeft de ministerraad hierover beraadslaagd. Eerst heeft hij de kieswet aangenomen, en daarna tot een antwoord besloten, waarin de regten van Pruissen worden gehandhaafd en de verklaring gedaan, dat men geweld zou afwachten. Men houdt het hier voor eene mislukte poging tot intimidatie. Hierop antwoordt niet alleen de depêche aan *Bernstorff*, maar ook de *Staats-Anzeiger* van heden, welke het vermaarde proces-verbaal van den raad van bestuur, van den 17den Nov., waarin de uitschrijving der verkiezingen op den 1sten Jan. is vastgesteld, openbaar maakt. De bovengemelde depêche is reeds afgezonden.

WEENEN, 20 November.

De lessen aan onze universiteit hebben thans weder een' aanvang genomen, en worden door een zoo groot aantal leerlingen bijgewoond, dat de gehoorzalen hen slechts ter naauwernood kunnen bevatten. Enkele hoogleeraren schijnen zich te beijveren, om de handelingen der regering in een ongunstig of belagchelijk daglicht te stellen.

— Uit Pesth verneemt men, dat de voormalige Hongaarsche ministers van justitie, *Sabbas Buhovics* en *Ladislas Madarás*, als gewone misdadigers van de bepaling, dat op de staatkundige misdadigers de doodstraf niet zal toegepast worden, zijn uitgezonderd. Het proces van den moordenaar van *Lamberg*, *Kollersy*, is bijna ten einde gebragt, en hij zal te Pesth opgehangen worden.

FRANKFORT, 22 November.

Men verneemt, dat in het lot van den gewezen professor *Kinkel* te Stettin eenige verzachting is aangebragt. Hij bewoont eene goede kamer en mag zich bezig houden met die werkzaamheden, welke met zijne neiging overeenstemmen. Zijn voedsel ontvangt hij uit de keuken van den directeur der gevangenis.

DUSSELDORP, 23 November.

Het bevestigt zich helaas, dat aan den Keulen-Berlijnschen spoortrein een ongeluk is overgekomen. Volgens ontvangen berigten, waren de spoorstaven in de nabijheid van Bochum door booswichten opgebroken, doch weder los nedergelegd, waarvan het gevolg was, dat de locomotief en de drie eerste passagiers-rijtuigen uit het spoor liepen en gedeeltelijk verbrijzeld werden; gelukkiglijk waren deze wagens ledig en bleven de overige zeer bezette rijtuigen op het spoor staan; ware dit niet het geval geweest, dan zouden de gevolgen niet te berekenen zijn; niemand heeft bij dit ongeluk het leven verloren, maar een machinist moet de beenen hebben gebroken.

SLEESWIJK-HOLSTEIN.

Volgens berigten uit het noordelijk gedeelte van Sleeswijk, is men in den laatsten tijd weder begonnen met het opwerpen van verschansingen en batterijen in de nabijheid van Sonderburg.

Den 29sten is te Kassel, met den telegraaf, het bevel uit Berlijn ontvangen, dat het eerst onlangs uit Sleeswijk teruggekeerde Keur-Hessische Bonds-contingent weder marschvaardig moet worden gehouden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 20 November.

De bulletins wegens den toestand der Koningin-weduwe worden ongunstiger. De lijderes wordt zeer onrustig en de krachten nemen merkbaar af.

— In de stad Louth in het graafschap van Lincolnshire heeft een droevig ongeluk plaats gehad. De chemist *Armitage*, bekend als uitvinder der seinen voor de spoortreinen, bij zwaren mist, had eene aanzienlijke bestelling van seinen bekomen, die met buitengewonen spoed gereed gemaakt moesten worden. Hij zette zijnen oven dan ook buitengemeen aan; doch gewaarschuwd, dat de oven te gloeijend werd, opende hij de deur er van om lucht te geven, maar nu ontstond er eene verschrikkelijke ontploffing, die het huis gedeeltelijk deed instorten; genoemde chemist, zijn vader, de huishoudster benevens een werkjongen en een meisje, in het geheel vijf personen, zijn er deerlijk bij omgekomen.

— H. M. schip *Dart* is van Sierra Leone, met berigten van den 18den October l.l., aangekomen. Het Engelsche schip *Tirefly* nam eenen slavenhaler, de *Whig* van New-York, varende onder Amerikaansche vlag, met 600 slaven aan boord. Het schip *Alert* had eenen anderen slavenhaler met 214 slaven genomen. De Engelsche consul, de heer *Duncan*, zoude traktaten sluiten met de opperhoofden des lands. De slavenhandel werd zoo sterk als immer gedreven, en bevoegde beoordeelaren verzekeren, dat met de aanwezige magt er geene kans bestaat, het bedrijf te beletten.

— De *Times* wijdt eene beschouwing aan de ondekkingstogten naar het noorden van Amerika. Daaruit ontleent hij de gevolgtrekking, dat de noordpoolstreek voor het menschdom afgesloten zal blijven tot dat misschien eene groote verandering in het luchtgestel en de weerkundige gesteldheid van den aardbol zal plaats grijpen. „Stoom- en spoorwegen zijn hier krachteloos," merkt het blad aan. „Magnetische telegrafen en drukpers kunnen hier niets uitrigten. Al de wonderen van de hedendaagsche beschaving verstijven bij altijddurend ijs en sneeuw."

(Na twee en eene halve eeuw, na al de latere ontdekkingen, komt men dus tot dezelfde uitkomst voor de noordwestpoolstreek als de wakkere Hollanders in de noordoostpoolstreek, op den togt, door onzen *Tollens* bezongen.)

Van den 21sten. In eene Iersche veenderij heeft men het lijk gevonden van eene vrouw, die 80 jaren geleden daar was begraven, omdat zij zelfmoord had gepleegd; het lijk was in denzelfden staat als van een pas overleden persoon, maar de huid was geheel versteend en hard als marmer.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 November.

In de zitting van de Wetgevende Vergadering van gisteren heeft een ergerlijk tooneel plaats gehad, ter zake van het voorstel van den afgevaardigde *Raspail*, lid der Bergpartij, welke begeerde, dat een minister niet tevens het bedrijf van bankier zoude mogen uitoefenen; die daarbij gewaagde van een zeker speelhuis, de Beurs genoemd, waar steeds geld wordt geslagen door middel van goede en kwade tijdingen, waarvan een bankier zoo ligtelijk voordeel kan trekken, en die zich niet ontzag, te spreken van zekeren minister, die, in een groot jaar, met eene bezoldiging van 100,000 fr., een vermogen van anderhalf millioen had weten bijeen te brengen.

Men heeft den spreker willen noodzaken den man te noemen, doch hij heeft geweigerd, en gemeend, dat hij niets anders had gezegd, dan hetgeen wereldkundig was. — Hij is, onder groot rumoer, tot de orde geroepen, maar dit heeft hem weinig gedeerd. — Hij is terug gekomen op het gebeurde met den minister *Teste*, en heeft eindelijk ook de regterlijke magt van ter zijde aangerand, omdat zij de dieven, zoo hij zeide, naar een ziekenhuis zond en de staatkundige veroordeelden naar de galeijen. Het einde is geweest, dat zijne voordragt, na veel misbaar, niet in overweging is genomen.

— De Voorzitter heeft ten aanzien van zijnen bloedverwant *Pierre Bonaparte* een besluit genomen, 't welk nog al opzien baart. Daaruit blijkt, dat deze persoon, de oudste zoon van wijlen *Lucien*, sedert 1848 kolonel van een der regementen, welke alleen uit buitenlanders zijn zamengesteld, op zijn verzoek naar Algerië is gezonden; — dat hij, zonder daartoe door zijne overheid geregtigd te zijn, en zonder zich om den gouverneur-generaal te bekommeren, van daar is teruggekeerd, en dien ten gevolge van den rang, dien hij bij het Fransche leger bekleedde, is ontzet.

Men verzekert, dat de Voorzitter, alvorens dit besluit te teekenen, al zijne verwanten in familie-raad heeft vereenigd.

— De zitting der Wetgevende Vergadering is heden nog veel onstuimiger dan gisteren geweest, ja onstuimiger dan ooit te voren. — Nadat de heer *Crémieux* de ministers verzocht had, om, even als ten behoeve van de gekwetsten bij den opstand van Junij j.l., zoo ook ten behoeve van de gekwetsten in de dagen van Februarij, en voor de weduwen en kinderen dergenen, welke toen in den strijd voor de vrijheid het leven hebben verloren, onderstands-gelden aan te vragen, heeft de heer *de Ségur d'Aguesseau*, behoorende tot de partij der Legitimisten, ook onderstand gevraagd voor de manschappen der municipale garde, welke in den bewusten strijd zijn gewond, en voor de weduwen en kinderen der manschappen van dat korps, welke toen zijn gesneuveld. Hij voegde er bij, dat *zij* alleen aanspraak hadden op onderstand, omdat zij verdedigers der wetten en orde geweest waren. Op deze woorden is dadelijk aan den kant der hevige republikeinen een kreet van verontwaardiging en afkeuring aangeheven; verscheidene leden zijn in drift opgestaan, en, zoo van hunne plaatsen als van het spreekgestoelte, op de heftigste wijze tegen den heer *d'Aguesseau* uitgevaren. De pogingen van den voorzitter *Dupin*, om de orde te herstellen, zijn gedurende anderhalf uur vruchteloos geweest.

Behalve persoonlijke beleedigingen, doorkruisten de kreten van: „*weg met de Koningsgezinden! leve de Republiek!*" het geroep van: „*weg met de Republiek!*" Ten laatste heeft het meerendeel der ultra's de vergaderzaal gezamentlijk verlaten, den voorzitter verwijtende, dat hij zijn gezag niet naar behooren deed gelden en de onbeschaamde beleedigers der Republiek niet genoeg den mond snoerde. Geheel afgemat, heeft de heer *Dupin* den voorzitters-stoel verlaten, nadat besloten was, om ten aanzien van het voorstel, 't welk zulk eene hevige beroering had gebaard, tot de orde van den dag over te gaan. — Hierna zijn eenige onderwerpen van ondergeschikt belang behandeld.

Ter zake van het gebeurde hebben eenige afgevaardigden elkander tot tweegevechten uitgedaagd.

— Generaal *Grammont* heeft op het bureau der wetgevende vergadering nedergelegd een voorstel, strekkende om de mishandelingen der dieren tegen te gaan. Volgens dat ontwerp zal elk, die zich schuldig maakt aan wreedheid en mishandelingen jegens trek- en lastdieren, gestraft worden met eene boete van 5 tot 15 franken; in geval van herhaling zal hij bovendien kunnen veroordeeld worden tot eene gevangenisstraf van 1 tot 5 dagen.

— De *Moniteur* verkondigt heden het verwachte ontslag van 20 prefecten, welke bekend staan als hevige republikeinen. De keus hunner opvolgers wordt door de gematigden goedgekeurd.

— De heer *Charras* heeft een voorstel gedaan tot verkoop der juweelen van de voormalige kroon van Frankrijk. De waarde dier juweelen wordt geschat op 20,900,000 fr.

— De minister van landbouw en koophandel heeft eene commissie benoemd tot het onderzoek en beramen van middelen om te Parijs en andere steden, waar zich eene groote bevolking bevindt, openbare wasch- en badplaatsen op te rigten onder medewerking van den staat, der provinciën, gemeenten en particulieren.

— Men verzekert, dat er verontrustende depêches uit Petersburg zijn ontvangen. De Keizer van Rusland zoude veel ongunstiger gestemd zijn geworden ten gevolge van de dreigende houding, welke Engeland aangenomen had. Men zegt, dat deze ongunstige tijdingen een' ministerraad ten gevolge hebben gehad, en dat er bevelen naar Toulon en al de militaire zeehavens zijn gezonden.

Van den 22sten. De huidige zitting der Wetgevende Vergadering werd geopend met interpellatiën van *Pierre Bonaparte*, aan den minister van oorlog, over zijne terugroeping uit Algerië. Hij trachtte te betoogen, dat zijne hoedanigheid van afgevaardigde hem verhief boven krijgswetten en de eischen van het militaire leven. Eene gemotiveerde orde van den dag, door hem voorgesteld, inhoudende dat de ministers het regt niet hebben om de vervulling der pligten van een' volksvertegenwoordiger te belemmeren, werd verworpen, en de eenvoudige orde van den dag aangenomen.

Twee duellen hebben plaats gehad tusschen de heeren *d'Aguesseau* en *Bertholon* en tusschen de heeren *Brives* en *Bérard*, ten gevolge van de zitting der Wetgevende Vergadering van gisteren; beide zijn zonder bloedstorting afgeloopen.

(Eenige leden der Wetgevende Vergadering zijn voornemens een verbod van deze ergerlijke politieke duellen voor te stellen.)

BELGIE.

BRUSSEL, 22 November.

Bij koninklijk besluit van den 21sten November is bepaald dat op het grondgebied der gemeente Lommel, ten noorden van het vereenigings-kanaal van Maas en Schelde, eene kolonie zal worden gesticht, bevattende eene kapel, eene pastorij, eene school en twintig pachthoeven — en zulks als eene proeve van ontginning der Kempensche heidegronden.

GENT, 22 November.

Onderscheidene fabrijken hebben hare werkzaamheden hervat. In eenige derzelve heeft men, zoo als wij gezegd hebben, spinners van buiten gebezigd, alsmede eenige goedwillige werklieden, die niets liever wilden dan hun vorig loon te blijven genieten. De kuiperijen der opstookers zijn dus grootendeels verijdeld en, dank zij de krachtdadige houding der autoriteiten, heeft men geene wanordelijkheden te betreuren gehad. Men gelooft, dat binnen weinige dagen de fabrijken weder in volle werking zullen zijn; de spinners, door honger gedreven, komen langzamerhand terug.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 23sten November.

In de zitting van heden zijn ingekomen drie Koninklijke boodschappen, respectivelijk ten geleide van de drie volgende wets-ontwerpen met daarbij behoorende memoriën van toelichting, als:

1) van een wets-ontwerp tot vaststelling van het brievenport en tot regeling der aangelegenheden van de brievenposterij;

2) van een wets-ontwerp houdende nadere bepalingen omtrent het opgeheven bijzonder fonds voor de proceskosten, en

3) van een wets-ontwerp tot vaststelling der begrooting voor de Algemeene Lands-drukkerij voor 1850 en aanwijzing van middelen tot dekking dier uitgaven.

Door de commissie voor de verzoekschriften is omtrent de volgende adressen verslag uitgebragt, en heeft de vergadering zich achtervolgens met de daaromtrent genomen conclusiën vereenigd:

1). Van de Staten der provincie Vriesland, wegens de bepaling van het tractement van den griffier der Staten; — ter griffie. 2). Van *N. S. Mulder*, te Veendam, tot aanwijzing van eenige middelen tot dekking van een eventueel tekort op de begrooting; — orde van den dag. 3). Van *H. Modderman*, te Amsterdam, tot herziening van een vroeger ingezonden wisselbrief; — orde van den dag. 4). Van *S. Tak, c. s.*, winkeliers te Veendam en te Wildervank, verzoekende om veranderingen in de bepalingen van art. 177 der algemeene wet van 1822 nopens den vervoer van kleine artikelen op onvrij territoir; — ter griffie.

De Kamer is daarna gescheiden.

In het aangeboden wets-ontwerp omtrent de vaststelling van briefport en regeling der brievenposterij wordt aan het rijk voorbehouden de uitsluitende bevoegdheid, om brieven of pakketten, papieren bevattende, van de eene plaats naar de andere, tegen het genot van vracht te doen overbrengen. Het briefport is verschuldigd naar mate van den afstand en het gewigt. Wat den eersten maatstaf betreft wordt het port berekend als volgt: voor een afstand van 30 Ned. mijlen of daar beneden 5 cts., van 30 tot en met 60 mijlen 10 cts., van 60 tot en met 120 mijlen 15 cts., boven 120 mijlen 20 cts. Bij het berekenen van het gewigt werden alle brieven van 15 wigtjes of minder als *enkel* beschouwd. Voor de enkele brieven is eenmaal het port naar den afstand wegens de bovengemelde bepaling verschuldigd, voor die boven 15 tot en met 30 wigtjes twee malen, van 30 tot 50 drie, van 50 tot 75 vier, van 75 tot 100 vijf, van 100 tot 150 zes, van 150 tot 200 zeven, van 200 tot 300 acht, van 300 tot 400 negen, van 400 tot 500 tien en zoo vervolgens voor elke 100 wigtjes of breuk van 100 wigtjes daarenboven eenmaal het port meer. Voor brieven met monsters of stalen van koopwaren, alsmede voor dergelijke verzendingen zonder bijgevoegden brief tot een gewigt van 15 wigtjes is het gewoon briefport verschuldigd; bij zwaarder gewigt wordt het port wegens den brief en dat wegens monsters of stalen ieder afzonderlijk berekend. Het port van dagbladen, couranten of nieuwspapieren, een of meermalen in de week uitkomende, bedraagt een cent voor ieder blad, onverschillig de grootte en voor bijvoegsel, niet grooter dan 15 vierkante palmen, wordt de helft berekend. Het port van gedrukte aankondigingen, enz. bedraagt 2 cents voor ieder vel. De post belast zich niet met het overbrengen van geldspeciën, edele metalen of kostbaarheden, maar er zijn hiervoor op alle postkantoren postwissels te bekomen.

'sGRAVENHAGE, 23 November.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 22sten November 1849, no. 11, is benoemd tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden mr. *U. A. Evertz*, thans raadsheer in het provinciaal geregtshof in Friesland.

— Men verneemt, dat de heer *Sloet tot Oldhuis*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, eerstdaags, bij gelegenheid der beraadslagingen over de ontwerpen der begrootingswetten, op nieuw ter sprake zal brengen zijn vroeger ontwerp, in der tijd door den minister van koloniën

bestreden, tot verkoop van gronden op Java.

— Nadat de Hooge Raad, bij arrest van den 5den Oct. j.l., den Staat had veroordeeld, om den heer *C. E. de Bourbon f* 15.000 te betalen, wegens geleverde constructie-geheimen, zijn er vele pogingen aangewend om de voldoening nog in der minne te erlangen en eene geregtelijke executie, met de aanzienlijke daaraan verbonden kosten, te vermijden. Die pogingen hebben den gewenschten uitslag gemist. De waarschuwingen, zoowel onder 's hands als bij deurwaarders-exploiten gedaan, bleven zonder gevolg. Eindelijk is den 5den Nov. j.l. executoriaal beslag gelegd èn op de successie-regten, door zekeren executeur-testamentair aan den lande verschuldigd, en op de kooppenningen van eene woning, onlangs door het domein-bestuur te 's Hage in het openbaar geveild. De acht dagen, den geëxecuteerde bij de wet gegeven, om tegen het gelegde beslag in verzet te komen, zijn verstreken, zonder dat van die bevoegdheid is gebruik gemaakt, en de derde gearresteerden zullen nu weldra hunne verklaring moeten uitbrengen.

Men ziet belangstellend te gemoet, of deze executie tot het einde toe zal moeten worden voortgezet, dan wel of de wetgevende magt nog tijdig de noodige middelen zal aanwijzen, ten einde de wettige pretensie te voldoen, welke ten gevolge van al die procedures, niet weinig is vergroot geworden. (*Weekbl. van het Regt.*)

Van den 24sten. Het heeft Zijne Majesteit behaagd bij Hoogstdeszelfs besluit van den 22sten dezer, no. 12, den schout-bij-nacht *E. B. van den Bosch* te benoemen tot kommandant van 's Konings zeemagt in Oost-Indië, en inspecteur der marine aldaar.

— Uit Christiania (Noorwegen) meldt men, dat de Kroonprins onmiddellijk na zijn huwelijk met de Prinses *Wilhelmina Louisa der Nederlanden*, betwelk in Februarij e.k. te 's Gravenhage zal worden voltrokken, benoemd zal worden tot Onderkoning van Noorwegen, en dat Z. K. H. en zijne jeugdige gemalin te Christiania hunne residentie zullen vestigen. Hetgeen dit gerucht schijnt te bevestigen, is, dat de tegenwoordige luit.-gen. des koningrijks, graaf *Löwenskjold* zijn ontslag heeft ingediend, betwelk de Koning heeft aangenomen, zonder in zijne vervanging te voorzien. Door Prins *Karel Eugenius* met het Onderkoningschap van Noorwegen te bekleeden, vervult de Koning den algemeenen wensch der Noorwegers, die steeds gewenscht hebben, den erfgenaam der kroon aan hun hoofd te zien staan.

TIEL, 21 November.

Den 5den Junij 1850 zal te Zutphen, en den 18den dier maand te Tiel, eene tentoonstelling van hengsten en merriën plaats hebben, op welke van wege de provinciën van de beste hengsten aangekocht en hengsten en merriën met prijzen begiftigd zullen worden, overeenkomstig het onlangs ingevoerde nieuwe provinciale reglement op de paardenteelt, betwelk, den vroegeren dwang geheel afschaffende, dezen tak van nijverheid zooveel mogelijk aanmoedigt. (*T. N.*)

LEIDEN, 22 November.

Gisteren heeft de bepaalde bijeenkomst plaats gehad voor heeren commissarissen uit den Hoogen Raad, ter bemiddeling der geschillen over het Huiszittenhuis alhier, waarbij eene commissie tegenwoordig was uit den ed. achtb. raad dezer stad.

— In de vorige week werd bij een' winkelier hier ter stede in betaling gegeven een *gulden*, kennelijk valsch en hoofdzakelijk naar het uiterlijk aanzien van *lood* vervaardigd. Bij eenige oplettendheid valt dit dadelijk wegens de blaauwachtige kleur in het oog, ofschoon alles zuiver is afgedrukt. Ook is onlangs een *tienguldenstuk* met meerder goudgeld in ontvang genomen, hetwelk nu ontdekt is aanmerkelijk *besnoeid* te zijn, derwijze, dat alleen de letter G en een gedeelte van de O van het randschrift nog zigtbaar zijn, waardoor de waarde meer dan 1/10 gedeelte is verminderd. Een ieder zij alzoo bij het ontvangen van dergelijke stukken, ter voorkoming van schade, uiterst omzigtig. (*L. C.*)

ZWOLLE, 23 November.

Bij circulaire van den heer staatsraad, gouverneur van Overijssel, van den 21sten November j.l., is ter kennis der Staten dezer provincie gebragt, dat zij, ingevolge besluit der Staten van den 19den Julij j.l., tot het houden eener buitengewone vergadering worden uitgenoodigd, en zulks op den 4den December aanstaande, in het *Odéon* te Zwolle.

De circulaire is gevolgd door een exemplaar van het rapport der speciale commissie, door de Staten in 1848 ingesteld en permanent verklaard en door Z. M. bekrachtigd, ter zake der kanalisatie in Overijssel, waarover dan ook voorschreven bijeenkomst speciaal gevorderd wordt. (*A. C.*)

APELDOORN, 23 November.

Dezer dagen overleed te Beekbergen de landbouwer *J. D. B.*, nalatende een vermogen van honderd twintig duizend gulden, waarvan de helft, in baar geld, in den grond verborgen is gevonden.

DEVENTER, 23 November.

Men verneemt, dat het vroeger geopperd plan van kanalisatie van Overijssel, tot hetwelk de raad van administratie der gewezen Overijsselsche spoorweg-maatschappij, uit hoofde van deszelfs te groote uitgebreidheid, zijne toetreding geweigerd heeft, thans is vervangen door het project tot daarstelling van kanalen tusschen Zwolle, Almelo, Deventer en Hardenberg; dat de raad dezer stad, uit aanmerking van het belang, daarin ook voor Deventer gelegen, heeft ingeschreven voor eene som van zestig duizend gulden.

HAARLEM, 24 November.

Voor de arrondissements-regtbank dezer stad moet sinds eenigen tijd een opzienbarend proces zijn aangevangen door de erfgenamen der douairière *de Eerens* tegen de leden der maatschappij tot Inpoldering van den Dollard. De eerste vermeenen, naar men zegt, te kunnen bewijzen, dat de door die maatschappij tot derzelver doel geopende geldleening nimmer volteekend is geweest, en de aankondiging harer volteekening in de openbare bladen, *in strijd met de waarheid* op last der maatschappij heeft plaats gehad. Zij vorderen van de leden dier maatschappij, slechts weinigen in getal, de som van honderd veertigduizend gulden, welke hunne erflaatster, op die aankondiging vertrouwende, had gestort, terug, als vergoeding voor de schade, hun, bij het laten staken dier inpoldering, door de daad der aankondiging, in strijd met de waarheid, berokkend. Men verneemt, dat de pleidooijen den 4den December plaats zullen hebben, en mr. *Blussé*, uit 's Gravenhage, de advokaat der eischers is, terwijl voor de gedaagden zal optreden mr. *s' Jacob*, uit Amsterdam.

ASSEN, 23 November.

Ten aanzien van de longziekte onder het rundvee in deze provincie verneemt men, dat dezelve in de gemeente Dwingelo nog heerscht, zoodat aldaar nog gedurig runderen aan deze ziekte sterven. Eenige landbouwers koopen geen ander rundvee weder aan, doordien zij het grootste gedeelte (en onder anderen één, welke al zijn vee) aan deze ziekte verloren hebben. (*H. B.*)

— Gisteren avond heeft alhier de inzet plaats gehad van de heidegrond tusschen Ballo en Rolde liggende, de plaats der zoogenaamde tumuli. Door de verkoopers is echter de voorwaarde gesteld, dat zoo bij het omgraven van den grond eenige oudheden mogten worden gevonden (en waaraan men niet twijfelt) de koopers zullen gehouden zijn, de helft af te staan. De veertien perceelen, groot 15 bunders, zijn voor *f* 860 ingezet. (*H. Bl.*)

GRONINGEN, 26 November.

Ingevolge eene missive van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken, d.d. 15 Nov. l.l., La. B, hebben heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie aan de plaatselijke besturen, bij circulaire van den 22sten Nov. l.l., no. 2 *a* (Prov. blad no. 98), te kennen gegeven, dat door het departement van oorlog eene voordragt aan den Koning is aangeboden, om gedurende den naderenden winter wederom eene hulp-marechaussée-dienst in werking te doen brengen en de noodige aanschrijving gedaan om voor de huisvesting en voeding dier detachementen behoorlijk zorg te dragen; zullende echter de standplaatsen derzelve nader door de officieren van justitie worden opgegeven.

Men verneemt voorts, dat tot dat einde eerstdaags van hier detachementen zullen vertrekken naar de kantons Zuidhorn en Hoogezand en dat daartoe zullen gekozen worden alle onderofficieren en manschappen, wegens goed gedrag en kunde bij het 4de alhier in garnizoen liggende eskadron dragonders uitmuntende. Deze maatregel is ten platten lande zeer gewenscht, alwaar men ten gevolge van dusdanige dienst in den vorigen winter eene sterke vermindering van bedelaars en vagebonden heeft opgemerkt, van welke toen velen, door vrees gedrongen, zich aan den arbeid hebben gezet.

— Bij besluit van den 22sten November l.l., no. 14 (Prov. blad no. 99), hebben heeren Gedeputeerde Staten dezer provincie bepaald, dat, van wege de provincie, eene premie van drie gulden zal worden toegelegd aan elk en een iegelijk, die eenigen onwettigen invoer van vee aanwijst, met het bepaald gevolg, dat de overtreder of overtreders deswege worden bekend en beboet.

— Zaturdag l.l. is alhier gevankelijk binnengebragt Johanna van Keulen, vrouw van den veldwachter Wilkens, te Zuidhorn, ten gevolge een arrest van het Provinciaal geregtshof, waarbij hare criminele teregtstelling wegens diefstal in de aanhoorigheid eener bewoonde behuizing is bevolen. Vóór de ontdekking van dezen diefstal, werden in de gemeente Zuidhorn gedurig hoenders, eenden of tuinvruchten gestolen — sedert dien tijd niet meer. Zoude het sobere veldwachtersloon, *f* 150 in het jaar, of 41 cts. per dag, den val der huishouding veroorzaakt hebben? Indien de ingezetenen hunne personen en goederen aan de waakzaamheid van den veldwachter moeten toevertrouwen, dan diende deze ook meer dan voor diergelijke nooddruft behoed te zijn.

— Den 23sten dezer is hier van Delfzijl gevankelijk binnengebragt de persoon H. N., soldaat bij het 2de bataljon 8ste regement infanterie, in garnizoen te Amsterdam, die, tijdens hij met verlof in deze provincie aanwezig was, zich heeft schuldig gemaakt aan diefstal en desertie, door langer dan acht dagen over den tijd van het aan hem verleend verlof achter te blijven; zijnde hij den volgenden dag onder behoorlijk militair geleide naar Leeuwarden getransporteerd, om aldaar ter zake van die feiten voor den krijgsraad te regt te staan.

— Hoewel wij ons in het laatst der maand November bevinden, zoo is het echter aan het aanzien onzer haven niet te erkennen, dat het jaargetijde reeds zoo ver gevorderd is, daar in dezelve thans eene buitengewone levendigheid heerscht, vermits onderscheidene kof- en tjalkschepen in lading liggen, ten einde nogmaals eene reis te doen; onder dezen treft men zelfs eenige schepen aan, welke reeds afgetuigd waren om te overwinteren; maar uitgelokt door de aanzienlijke vrachtkoersen, welke hier thans gegeven worden, maken ook zij zich weder gereed, om zee te kiezen; — deze schepen vertrekken naar Engeland, en de ladingen bestaan uit haver en eene enkele uit boonen. Onderscheidene zijn reeds vertrokken.

— Zaturdag avond jl. was onze stad in zulk eene zware mist gehuld, als hier zelden is waargenomen. Ten gevolge der opmerkelijke weerswisselingen der drie laatste dagen, laten wij hier eene opgave volgen van den stand des Thermometers, volgens Fahrenheit:

den 24sten,	's avonds 8 uur,	39°,	wind	Z.Z.O.,	betrokken.
„ 25	's morgens 8 „	37°,	„	Z.,	mistig.
	's middags 2 „	33½°,	„	O.N.O.,	betrokken.
	's avonds 8 „	32°,	„	dito	dito.
„ 26	's morgens 8 „	28°,	„	N.O. t. O,	bewolkt.
	's middags 2 „	27½°,	„	dito	dito.
	's avonds 6 „	28°,	„	N.O.,	betrokken

— Door den vleeschhouwer I. L. Schaap, in de Oude Ebbingestraat, is per annonce in ons vorig nommer berigt, dat afgeloopen Zaturdag aldaar zoude worden geslagt een puik vette en zware koe, van den heer U. Reinders. Deze koe is door vele liefhebbers met bijzonder genoegen bezigtigd als muntende uit in fijnheid van vleesch en vet; het gewigt was, schier aan de haak, 1100 halve Ned. ponden.

— In den nacht van den 17den op den 18den j.l. is te Anjum uit een stuk land een best melkschaap gestolen, en daar het dien nacht gevroren had, konde men den volgenden morgen den dief nasporen. 15 minuten verwijderd van het land, heeft men de plaats gevonden, alwaar dat schaap was geslagt. Het is aan de ijverige policiebeambten gelukt, den dader, Harnieth Douma genoemd, te Enumazijl woonachtig, te vatten, bij wien het vleesch is gevonden; het vel had hij begraven.

— Bij besluit van den 20sten November j.l., no. 93, heeft Zijne Majesteit den heer mr. J. S. G. Koning bij continuatie benoemd tot schoolopziener in het zesde schooldistrict der provincie Groningen.

— Bij besluit van den 19den November j.l., no. 12, heeft Zijne Majesteit onder anderen benoemd tot dijkregter van Pieterburen L. P. van der Borg, in plaats van wijlen L. G. Bouwman.

De minister van financiën heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat er, te rekenen van den 1sten December aanstaande, eene *dagelijksche* verzending van geslotene brievenmalen tusschen de Nederlanden en Groot-Brittanje met de pakketbooten van Ostende op Dover zal plaats vinden; onverminderd het blijven bestaan van de regtstreeksche pakketvaart tusschen Rotterdam en Londen; alsmede van de gelegenheid om met alle partikuliere stoombooten, die uit de havens van dit rijk op Engeland varen of aldaar aankomen, brieven per post te kunnen verzenden en ontvangen.

Nopens het verongelukken van den schipper J. Kreumer op de Zuiderzee, in ons vorig nommer kortelijk vermeld, ontleenen wij thans het volgende aan de *Dr. Courant:*

Schipper Jan Kreumer was met zijn vaartuig, beladen met hout, op reis van Blokzijl naar Amsterdam; door den hevigen storm zakte de bovenlast uit, sloeg het vaartuig op zijde en liep vol water; de schipper en zijn knecht kwamen in de golven om; de vrouw en het kind zijn verdronken in het vooronder gevonden, terwijl het schip drijvende is aangetroffen. Kreumer was een stout zeeman, zoo zelfs, dat zijne stoutheid niet zelden tot roekeloosheid oversloeg. Toen het ongeluk gebeurde, bevond zich de oude vader van Kreumer met zijn tjalkschip op een' kleinen afstand van zijn' zoon verwijderd, doch kon hem niet te hulp komen.

Bij vonnis der arrondissements-regtbank te Breda, van den 19den November j.l., zijn veroordeeld:

Antonie Mouriks, voerman, wonende te Breda, en P. H. van Dieren, boekhandelaar, wonende te Antwerpen, ter zake van het invoeren van de in België nagedrukte werken van den ridder Tollens, in solidum te betalen aan den eigenaar van het kopijregt dier werken, den heer G. T. N. Suringar, te Leeuwarden, de waarde van tweeduizend exemplaren, ter somma van vierenzestig duizend een honderd gulden, onder verbeurdverklaring, mede ten behoeve van gemelden eigenaar, van alle binnen dit Koningrijk voorhanden ongedebiteerde exemplaren van dien nadruk, en bovendien elk in eene boete van honderd gulden ten behoeve van de armen der gemeente Zundert, alwaar de aanhaling heeft plaats gehad.

De heer Bruno Tideman Jr., te Amsterdam, maakt in 't belang van landverhuizers het volgende bekend:

„*The true Netherland Society* te New-York, eene vereeniging, daargesteld om belangeloos den Nederlandschen landverhuizer, die te New-York aankomt, met raad te dienen, heeft noodig geacht (bij het ontslag van den heer Lauer als agent) voorloopig geen agent te benoemen. Den landverhuizer wordt aangeraden, dadelijk bij de aankomst zich te begeven aan het adres van den voorzitter der Societeit, den heer H. Planten, in Williamstreet no. 224, waar hem kosteloos de verlangde inlichtingen zullen gegeven worden. Als wegwijzer vertrouwe hij niemand, dan de *Policiedienaars*, die eene groote ijzeren star op de borst dragen."

Bij de onlangs te Londen gehouden verkooping van renpaarden, van den overleden heer Theobald, is voor een derzelve, *Baron* genoemd, de aanzienlijke som van 1010 guinjes (*f*12,120) betaald.

Volgens den *Deutschen Zeitung-Katalog*, die dezer dagen te Leipzig is uitgegeven, zien thans het licht en circuleren in Europa 1558 Duitsche politieke bladen, die zoowel dagelijks als wekelijks uitkomen, als in Anhalt 10, Baden 55, Beijeren 127, Brunswijk 9, Bremen 18, Frankfort a/M. 17, Frankrijk 6, Groot-Brittanje 1, Hamburg 24, Hannover 32, Hessen Darmstadt 34, Hessen-Homburg 4, Hessel-Kassel 22, Hohenzollern 4, Holstein 17, Lippe 4, Lubeck 4, Luxemburg 4, Mecklenburg 22, Nassau 13, Oldenburg 8, Oostenrijk 74, Pruissen 632 (waarvan in de provincie Brandenburg 110, Pommeren 56, Posen 18, Pruissen 17, Silezië 108, Saksen 91, de Rijnprovinciën 110, Westphalen 67), Reuss 11, Rusland 14, Koningrijk Saksen 189, Hertogdom Saksen 44, Schaumburg 2, Sleeswijk 5, Schwarzburg 12, Zwitserland 77, Waldeck 2 en Wurtemberg 67.

Het getal tijdschriften, welke sedert 1848 verschenen, doch reeds weder te niet gingen, bedraagt 209.

De bekende koene Fransche luchtreiziger Arban, die in de maand October met zijne ballon naar Barcelona was opgestegen, en van wien men sedert niets meer gehoord had, heeft op dien togt het leven verloren. Zijn lijk is dezer dagen op het strand van Rosas gevonden en door den Franschen consul te dier stede ter aarde besteld.

Te Bremerhaven wordt thans een huis gebouwd voor landverhuizers, waarin 2700 personen geherbergd en 3000 gespijzigd kunnen worden. Deze zaak zal aan een streng toezigt der overheid zijn onderworpen, hetwelk tevens de verplegingskosten zal betalen. Het is, wel is waar, eene partikuliere onderneming, doch heeft, behalve het voordeel van den ondernemer, ten doel, om, door eene model-verpleging, de overige logementen en kosthuizen door deze concurrentie tot eene algemeen goede en billijke verpleging te noodzaken en alzoo aan Bremen de toestrooming van landverhuizers te verzekeren, welke sedert vele jaren reeds eene bron van welvaart voor deze stad uitmaakt. Deze groote onderneming zal derhalve ook door den handelstand van Bremen met geldelijke middelen ondersteund worden. Het gebouw beslaat eene oppervlakte van 30,000 vierkante voeten, is drie verdiepingen hoog en bevat, behalve tien zeer ruime zalen, waar voor goede ventilatie is gezorgd, ook aanzienlijke bergplaatsen voor goederen, twee afgescheiden lazareths met zieken-zalen, bad- en kraamkamers; waterbakken, welke de zalen en waschkamers van water voorzien, en bij het ontstaan van brand, elke ruimte onder water kunnen zetten; groote stoomkeuken, eene kapel of kerk, welke 300 personen kan bevatten, predikantswoning gezelschapszaal, overdekte bazaar, enz.

De *Keulsche Courant* deelt onderstaand schrijven van Richard Cobden aan den minister Bach, te Weenen mede met de bijvoeging, dat zij voor de echtheid van hetzelve instaat.

„Londen, 20 October 1849.

„Mijnheer! Deze regelen zijn niet aan u gerigt als lid der Oostenrijksche regering: zij gelden u persoonlijk, als den man, wiens verlichte en vrijzinnige denkwijs een' zoo duurzamen indruk op mij heeft uitgeoefend, toen ik het genoegen had u te Weenen te leeren kennen. Gij zult dezen stap wel verontschuldigen, wanneer gij overweegt, dat ik dien doe in het belang van die grondbeginselen der menschelijkheid en beschaving, die toenmaals ons beiden even dierbaar waren. Met het oog op de denkbeelden, die mij in het jaar 1847 uwe welwillende aandacht verwierven, kan ik niet gelooven, dat deze thans in u een minder genegen oor vinden zullen, dan toenmaals. Met huivering en ontzetting verneemt mijn vaderland de koelbloedige wreedheden, welke in de gevallen aanvoerders der Hongaren vereeuwigd worden. Dit gevoel wordt niet alleen gedeeld door eene enkele klasse of partij; *er is geen enkel man in Engeland*, die door woord of schrift de handelwijs der Oostenrijksche regering zou verdedigen. De meening der beschaafde staten van het vasteland zal wel reeds tot u doorgedrongen zijn en die der Vereenigde Staten van Amerika zal ook weldra in Weenen bekend wezen. Gij zijt te verlicht, om niet te weten, dat het eenparig oordeel van den tijdgenoot, te gelijk het vonnis van de nakomelingschap is. Maar hebt gij wel bedacht, dat de geschiedenis niet met de ruwe, gevoellooze soldaten, de werktuigen der wreedheid rigten zal, maar met de ministers, die voor derzelver misdaden verantwoordelijk zijn? Ik zou mij op niets geringer durven beroepen dan op eene betamelijke eerzucht; maar hebt gij dan ook overwogen, welke gevaren u op uwe tegenwoordige baan bedreigen? Gij, die zoo ervaren zijt in de Engelsche geschiedenis, zult u wel herinneren, dat vier jaren na Jeffrey's bloedgerigt, niet alleen hij, maar ook zijn koninklijke meester als een ellendige vlugteling voor de wreekende hand der geregtigheid ronddwaalde. Of leven wij in een' tijd, waarin de openbare meening meer straffeloos kan beleedigd worden, dan in de 17de eeuw? Is het niet juist integendeel het eigenaardige van onzen tijd, dat het geweld, hetzij het van het volk of van de regering uitgaat, met buitengewonen spoed door de reactie gevolgd wordt? Doch ik was te vrij, toen ik mijne vrees voor uwen goeden naam te kennen gaf of mij veroorloofde voor uwe personele veiligheid beducht te zijn. Ik bezweer u, in naam der menschelijkheid, een einde te maken aan dit hernieuwde terrorismus, dat, niet tevreden met het vermoorden zijner offers, bovendien nog het beter gevoel des menschen op de pijnbank brengt; want de wereld is te beschaafd geworden, om lang op haar tooneel helden te kunnen dulden als een' Alba of een' Haynau. Ik bezweer u, openbaar te protesteren tegen de geregtelijke moorden, die op krijgsgevangenen worden gepleegd, tegen het nog schandelijker geeselen van vrouwen en tegen den kinderroof, ten einde op deze wijze eene verantwoordelijkheid van u af te werpen voor daden, welke hem, die ze bedreef, met eeuwige schande brandmerken."

„Ik ben, enz. Richard Cobden."

De directeur der Oostenrijksche telegrafen, dr. W. Girtl, heeft een' telegrafischen toestel vervaardigd, dien men op elken spoorwegtrein gemakkelijk medenemen en bij een of ander ongeluk op de plaats zelve snel oprigten kan, en waardoor men van elk punt van den spoorweg aan het naburig of aan eenig verder verwijderd bureau berigten kan geven, of van daar hulp vragen. Een proef met deze toestel, die slechts 50 fl. kost, genomen, is geheel naar wensch uitgevallen.

Het gezantschap, hetwelk *Faustin I*, Keizer van Haïti, naar Frankrijk zendt en hetwelk omstreeks den Nieuwjaarsdag te Parijs zal aankomen, bestaat uit het volgende personeel: De hertog *Trou-Bonbon*, eerste adjudant des Keizers; een zeer fraaije Neger van ongeveer 30 jaren; hij heeft met vlijt te Sorrèze gestudeerd; hij is vergezeld door *Gulliver Pou-pou*, eerste geneesheer van Keizerin *Ourika*, en door *Samuël Zaon*, graaf *van Hard-band*, kolonel der gardes du corps, van Z. M. den Keizer. Zij zijn op de Azorische eilanden aangekomen. Het doel der ambassade is de erkenning te erlangen van den gewezen generaal *Soulouque*, als Keizer van *Haïti*.

Akademienieuws.

GRONINGEN, 26 November.

Volgens het in ons vorig nommer gegeven berigt zal dr. M. de Vries, die tot hoogleeraar in de Nederl. Taal- en Letterkunde benoemd is ter vervulling van de opengevallene betrekking door het overlijden van mr. B. H. Lulofs, op Woensdag, den 28sten dezer maand, des morgens te elf uur, in de kerk der Doopsgezinde gemeente te dezer stede, zijne betrekking aanvaarden met het houden eener redevoering over: „*de heerschappij over de taal, het beginsel der welsprekendheid.*" Hoewel in nog niet ver gevorderden leeftijd heeft zich dr. de Vries toch reeds groote verdiensten verworven, zoowel in een' meer beperkten kring als Praeceptor in de Nederlandsche taal, algemeene en Vaderlandsche geschiedenis, aan het Gymnasium te Leiden, als ook door eene meer algemeene verspreiding van zijne kennis door de uitgave van verschillende geschriften en werken, waaronder ook de bekroonde beantwoordingen van prijsvragen, welke in 1841 te Groningen en in 1848 te Leiden waren uitgeschreven; de eerste over de pragmatische behandeling der geschiedenis van Polybius; de tweede, eene verklaring van het meer duistere in den „Warenar" van Hooft en beoordeeling van des dichters verdiensten, vergeleken met die van Plautus in zijne Aulularia en van Molière in den „Avare." Ook zijn deze verdiensten reeds door de letterkundige wereld erkend, hetgeen daaruit blijkt, dat dr. de Vries reeds tot medelid van onderscheidene wetenschappelijke genootschappen is verkozen, onder anderen van het Koninklijk Nederlandsch Instituut

Eene meer uitgebreide opgave van de door hem uitgegevene werken en geschriften en eene korte levensschets vindt men in het dezer dagen uitgekomen Academisch Programma van den Rector Magnificus J. H. Philipse.

Kerknieuws.

Door Zijne Majesteit is, bij besluit van den 17den dezer, no. 50, goedgekeurd het door den kerkeraad der Hervormde gemeente van Knollendam en Marken-binnen, onder de klassis van Haarlem, uitgebragte beroep van een predikant op *W. Zwart*, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Overijssel.

— Ter vervulling der vacature van de predikantsplaats bij de Hervormde gemeente van Boxmeer en Sambeek, ontstaan door het aan haren leeraar verleend emeritaat, en voortdurende door het bedanken van den predikant *J. L. A. Kremer, Az.*, heeft Zijne Majesteit als collator, uit eene vroeger aangeboden nominatie, bij besluit van den 16den November 1849, no. 75, benoemd den heer *H. C. H. Reijers*, predikant te Diepenveen.

Meppel, 22 November. Uit het bestaande zestal van predikanten is heden door den kerkeraad der Hervormde gemeente het navolgende drietal geformeerd (alph. gesteld): Ds. *J. F. H. Huguenin*, te Zuidwolde; *A. W. Kamp*, te Zwartsluis en *T. Pijttersen*, te Roordahuizen.

Zwartsluis, 12 November. Heden maakte ds. *A. W. Kamp* der gemeente bekend, dat z.w.eerw. zich verpligt had gevoeld voor het

beroep als predikant bij de Herv gemeente te Steenwijkerwold te moeten bedanken.

VARSSEVELD (Klass. Zutphen), 18 Nov. Heden werd door den kerkeraad der Hervormde Gemeente alhier het navolgende *twaalftal* en *zestal* van predikanten en kandidaten tot de H. Dienst geformeerd: *Slothouwer*, te Kuinre; *van Steeden*, te Drempt; *Gulden*, te Didam; *Revel*, te Augsbuur c. a.; *de Waal*, te Biervliet, en de kandidaten *Rutgers*, *Luersen*, *Noordink de Wilde*, *Boële*, *van de Zandt*, *van Kuijk* en *Poortman*. Op het *zestal* werden gebragt de heeren: *Slothouwer*, *van Steeden*, *Gulden*, *Rutgers*, *Noordink de Wilde* en *Boele*.

AMMERSTOL (Klass. Gouda), 18 Nov. Maakte onze leeraar, ds. *D. Pietersz. Knuttel*, ons voor 14 dagen bekend, de beroeping te hebben ontvangen naar Oegstgeest en Poelgeest, heden moesten wij vernemen, dat hij zich verpligt had gevonden, die op te volgen.

ROTTERDAM. Alhier is het verblijdend berigt ontvangen, dat ds. *W. Francken, Az.*, Predikant te Waddingsveen, het beroep naar deze Hervormde Gemeente heeft aangenomen.

— De weleerw. heer *A. J. Schröder* heeft voor het beroep tot predikant bij de Evangelisch Luthersche gemeente te Rotterdam bedankt.

De dagbladen hebben gewaagd van de oprigting eener Theologische Leerschool door het kerkgenootschap der Christelijk Afgescheiden Gereformeerden. Ofschoon, volgens besluit der Synode, Franeker als de plaats was aangewezen, waar de school zou gevestigd worden, schijnen daartegen van eene andere zijde bezwaren te zijn gerezen, en het punt op latere Provinciale vergadering andermaal ter sprake gebragt, met dien gevolge, dat het althans niet onwaarschijnlijk moet worden geacht, dat de school te Amsterdam zal gevestigd worden. De gemeente van het genootschap te Amsterdam moet zich ten deze zeer beijverd hebben, en gereed zijn tot aanmerkelijk grootere geldelijke offers ten behoeve der inrigting, eensdeels wijl zij met vele andere leden des Genootschaps hare stad voor dat doel geschikter houdt, anderdeels ook om zoodoende haren tegenwoordigen leeraar, aan wien zij grootelijks gehecht is, in haar midden te kunnen behouden. (*Kerkbode.*)

— Uit eene goede bron kunnen wij verzekeren, dat de kwestie over het predikants-traktement te Haaften geëindigd is. De staat stond gereed de n heer *van Haaften* een proces aan te doen. Hiervan werd aan z. ed. kennis gegeven, terwijl nogtans te gelijker tijd de weg tot minnelijke schikking hem geopend werd. Hieraan gaf hij gehoor. Het gevolg is geweest, eene tusschen den staat, vertegenwoordigd door de ministers van binnenl. zaken en Herv. eeredienst, en tusschen den heer mr. *C.. B. Dutry van Haaften*, den 25sten October jl. gesloten overeenkomst, waarbij laatstgemelde zich verbindt tot storting eener som van *f* 20,000 en nog eene van *f* 5000, beide ter inschrijving op het grootboek der nat. schuld, van welke eerste som de renten zullen strekken voor het tractement van den predikant, en van de laatste voor den schoolonderwijzer. Daarentegen wordt den heer *van Haaften* het vrij en onbezwaard bezit der kapittelgoederen verzekerd. Naar men verzekert, heeft, ten gevolge vroeger verleende collatie aan den heer *Landré*, thans hulpprediker te Amsterdam, de kerkeraad van Haaften reeds bezig geweest, om de collatie in eene kerkelijk beroep te veranderen, en bestaat er alzoo gegronde hoop, dat deze langdurige vacature eindelijk vervuld zal zijn. (*Nederlander.*)

Kunstnieuws

GRONINGEN, 26 November.

Wij vernemen, dat er op den volgenden *tweeden* KERSDAG wederom een *godsdienstig* MUZIJKFEEST in de *Martinikerk* zal plaats hebben, even als vroeger. De opbrengst van dit feest, dat steeds eene algemeene deelneming vond, zal weder strekken, om eenige *honderden armen kinderen*, die op de gewone stads- en armenscholen, wegens gebrek aan plaats niet kunnen opgenomen worden, op eene *afzonderlijke* school te plaatsen en, des gevorderd, van kleederen te voorzien, wanneer de kinderen wegens gebrek aan dezelve geene school kunnen bezoeken. — Blijkens de laatste telling der schoolpligtige kinderen, is het getal, dat geene school bezoekt, nog aanzienlijker dan in vorige jaren, terwijl de gevolgen der verschrikkelijke ziekte, waardoor ook deze stad werd bezocht, de aanvragen om kosteloos onderwijs nog dagelijks doen vermeerderen. Deze treurige omstandigheid vordert meer dan ooit de trouwe hulp der menschenvrienden, die gewis gaarne het zedelijk en ligchamelijk lijden van onschuldige kinderen willen helpen verminderen. Het zoude eene schrikkelijke teleurstelling voor de mannen zijn, die zich het lot der armen-kinderen aantrekken, wanneer zij werden genoodzaakt, door gebrek aan fondsen, hunnen onderwijzer te moeten bedanken, en de kleinen, die zulk eene groote behoefte aan onderwijs en opvoeding hebben, zelfs in het barre jaarsaizoen aan hun lot te moeten overlaten en in het wilde te laten loopen. Dat zal voorzeker de menschlievende geest van Groningens ingezetenen niet dulden; waarom wij dan ook verwachten, dat de moeite, welke ook nu weder besteed wordt, om het gemelde feest op te luisteren, aangename vruchten zal opleveren.

Wij vernemen met genoegen, dat het Concert (zie advertentie) te geven door het muzijkkorps der schutterij alhier, ten voordeele der nagelatene betrekkingen der aan de Cholera hier ter stede overledenen, Zaturdag e k. zal plaats hebben en dat de lijsten van inteekening bereids zijn rondgezonden. Na al de blijken van milddadigheid, die gedurende het heerschen der vreeselijke ziekte door Groningen's ingezetenen zoo ruimschoots zijn gegeven, achten wij het overbodig, hunne menschlievendheid voor de ongelukkigen, die uit de opbrengst van dat Concert zullen ondersteund worden, op te wekken; want wij gelooven te mogen vertrouwen, dat zij de weldaden, den Choleralijders bewezen, ook volgaarne op hunne weduwen en weezen zullen willen uitstrekken, en dat zij alzoo de loffelijke pogingen en het edel doel van het muzijkkorps naar wensch zullen doen slagen.

Choleraberigten.

Thans worden van regeringswege opgevraagd de staten van het afloop der Cholera-gevallen. Uit dien van de stad Zwolle en Oversteden blijkt, dat het getal der aangetasten heeft bedragen [illegible], waarvan 233 van het mannelijk en 329 van het vrouwelijk geslacht, overleden 122 mannelijke en 162 vrouwelijke, hersteld 111 mannen en 167 vrouwen.

De ziekte is te Zwolle den 25sten Junij uitgebroken en den 22sten [illegible] finaal opgehouden.

Te Deventer is de laatste lijder aan de Cholera den 5den November hersteld, zoodat men deze ziekte ook aldaar thans als geheel geweken kan beschouwen. Sedert den 7den Augustus, toen zij zich hier het eerst vertoonde, zijn 251 lijders door haar aangetast, waarvan 120 hersteld en 131 overleden.

ASSEN, 23 Nov. Sedert onze laatste opgaven heeft de Cholera het 2de gesticht Veenhuizen eenigzins afgenomen.

De Cholera is te [illegible] met vernieuwde hevigheid uitgebroken. De ziekte maakt vooral onder de Hongaarsche krijgsgevangenen, welke meestal in zeer verzwakten toestand daar aankomen, een aantal slagtoffers.

BERLIJN, 23 Nov. Gisteren is hier weder een geval van Cholera voorgekomen. In het geheel zijn daardoor aangetast 5354 personen, van welke 1803 hersteld en 3546 overleden. Op dit oogenblik zijn nog in behandeling 5 personen.

De sterfte te Londen heeft gedurende de jongst verloopene week zulk eene vermindering ondergaan, dat het cijfer lager is dan [illegible] tien jaren het geval was, uitgezonderd eene week in 1841, die 827 dooden leverde, terwijl het laatste weekgetal 878 bedroeg. De vermeerdering der bevolking doet echter dit verschil wegvallen.

Correspondentie.

Het *uittreksel uit een' brief uit Noord-Amerika* zal in een eerstvolgende nommers worden opgenomen.

(*Ingezonden.*)

MIDDEL TER BESTRIJDING VAN DE TOENEMENDE ARMOEDE.

De Commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die [illegible] de resultaten medegedeeld van haar onderzoek van het Verslag der Hooge Regering, omtrent den staat van het armwezen over [illegible], heeft harde waarheden op nieuw aan het licht gebragt. „*De* [illegible] *der armoede is verontrustend, het getal der bedeelden is* [illegible] *tot meer dan een half millioen personen. Boven hetgeen de* [illegible] *weldadigheid ter gemoethoming der armoede gedaan heeft,* [illegible] *de burgerlijke Gemeenten en Provinciën f* 2,755,777—12 *bij-* [illegible]*; alleen in Friesland beliepen de omslagen f* 469,046—00.'' [illegible] wil dit heen? Blijkt het niet ten allerduidelijkste, dat de [illegible] heden over het algemeen gevolgd, om de armoede te ver-[illegible], de verkeerde is? Maar welken weg dan op? Velen [illegible] getracht dien aan te wijzen. Wij willen ons nu vergenoegen [illegible] eenen te wijzen, die in eene gemeente onzer Provincie met [illegible] gewenschte gevolg bewandeld wordt. Die gemeente ligt onmiddellijk aan de Provincie Friesland, bij uitstek berucht wegens toenemende armoede.

De gemeente Marum zag men voor ruim twee jaren algemeen [illegible] het tot dien tijd gevolgde spoor ten verderve voerde. Eene [illegible] *tot hulp voor vlijtige armoede* ontstond. Men weigerde [illegible] bedelaars de gevraagde gewone giften, en verwees hen naar [illegible] plaatselijke directie, die werk verschafte, waardoor niemand [illegible] werk verstoken werd. Welk werk? vraagt men. Men [illegible] woest land, liet het ontginnen, bebouwen, en verkreeg zoo eene waarde, die nu meer dan de helft beloopt van het uitgegeven geld, terwijl bijna ½ van dat geld nog in gereedschappen, goederen enz. aanwezig is. Uitgegeven geld? Van waar verkrijgt men dat? De vroeger aan bedelaars weggeworpen centen werden nu aan de plaatselijke directiën ter hand gesteld.

Doch laat ons in getallen spreken, ze overtuigen beter dan redeneringen.

Van de oprigting der vereeniging, den 1sten Julij 1847, tot den 1sten Mei 1849, dus gedurende één jaar en tien maanden, werd gecontribueerd *f* 2129—60^{5} en uitbetaald aan arbeidsloon *f* 1657—56^{5}. Men heeft 11 bunders land aanvankelijk bebouwd, terwijl 16 bunders nog woeste grond op bewerking wachten De waarde van het verkregene wordt geschat op *f* 1200—00, welke waarde natuurlijk toeneemt met de toenemende en betere bebouwing. Men verkrijgt zoo al langzamerhand een kapitaal, welks opbrengsten de later, waarschijnlijk verminderde contributiën zullen vervangen.

Men zal, op die wijze voortgaande, in staat geraken, om de verkregen gronden te verhuren aan de behoeftigen, die zoo op den duur zelfstandig werkzaam zullen kunnen worden. — Daarenboven bezit men nog aan goederen en in kas zijnde gelden *f* 491,64. Telt men deze sommen bijeen, dan bevindt men, dat vrijwillige, anders onnut gebleven giften, ten bedrage van *f* 2129,60½ door een wijs beheer aangegroeid zijn tot eene som van *f* 3349,20½. Zoo weet men in de gemeente Marum de armoede te bestrijden. En nog zijn dit enkel de stoffelijke uitkomsten. Wie zal de zedelijke tellen? Eene bevoegde hand schrijft ons deswege: „Vóór het oprigten der Vereeniging liepen hier dagelijks een groot aantal menschen bij de deuren rond, om aalmoezen in te zamelen, waarvan een niet gering deel des avonds in de kroeg onder zwetsen en vloeken doorgebragt werd. Nu wordt de bedelarij *geheel* geweerd. Niemand heeft zomer of winter gebrek aan werk; des zomers op het land, des winters te huis; met bezembinden, bijenkorven maken, ropendraaijen, vlas- en wolspinnen, breiden enz. verdient ieder behoeftige dan eerlijk zijn brood.

„Die vroeger voor geen wintervoorraad zorgden, steunende op de milddadigheid van anderen, trachten nu aardappelen en andere vruchten te bouwen, omdat de vroeger mildelijk vloeijende bron uitgedroogd is. De diaconiën zijn aanmerkelijk ontlast, daar niemand, die werken kan, bedeeld wordt. De kinderen der armen, die vroeger, naauwelijks met lompen bedekt, langs de huizen moesten bedelen, en bijna, ja geheel als wilden opgroeiden, gaan nu, beter gekleed, geregeld naar de scholen en ontvangen eene betere opvoeding. De ingezetenen hebben niet alleen geene geldelijke schade van deze verandering, maar zelfs winst, daar zij niet meer aan de vereeniging geven dan vroeger aan de bedelaars, en dit geld komt met het nu meer verdiende bij bakkers, slagers, winkeliers enz. terug en door dit kanaal weer bij de vroegere gevers. Daarenboven hebben ze rust en tevens genoegen van de bewustheid, welgedaan te hebben. De vereeniging staat dan ook in zulk eenen goeden reuk, dat in den loop van dit jaar zelfs arbeiders lid derzelve geworden zijn."

Het dorp der goudmakers van ZSCHOKKE is daar voorzeker in het leven getreden, maar het kan overal, immers voor een goed deel, in praktijk gebragt worden, waar slechts een OSWALD is. Over dien OSWALD mag Marum zich verblijden! Vond hij slechts vele navolgers, dan zouden overal, waar het noodig en uitvoerlijk is, kanalen gegraven, land ontgonnen of aan de zee ontwoekerd worden. Ons vaderland is nog maar al te rijk aan rentelooze kapitalen en onvoorzigtige gevers! H.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 19 Nov., kapit. *Muller* Sophia, van Wismar n. Montrose; *Drenth* Anna Catharina, van Rostock n. Hull. — Te Holtenau den 17 Nov., *Pluktje* Hermanna Hendrika, van Stettin n. Leer; *van der Vouden* Hoop en Liefde, van Elbing n. Hull; *Oostra* Annachiena Jantina, van Riga n. Antwerpen; *Boiten* Fossina Siers, van Assens n. Amsterdam; *Bekkering* Ulrika, van Stettin n. Rendsburg. — Te Tonningen den 16 Nov., *Bakker* Elsina, van Riga n. Delfzijl; den 17den *de Boer* Sap Hendrika, van Hamburg n. Rostock; *Kuijper* Meinsina, van Assens n. Holland; den 18den *Dijk* Maria, van Dantzig n. Amsterdam; den 19den *Gust* Hendrika, van Koningsbergen n. Riga; den 20sten *Kroon* Johanna, van Kiel n. Engeland; *Meijer* Margaretha, van Demmen n. Amsterdam; *Wolthuis* vr. Klasina, van Stettin n. Groningen; den 21sten *Pronk* Gesina, van Stettin n. Rusterzijl; *Pronk* Rolina, van Rendsburg n. de Noordzee.

Binnengekomen te Amsterdam den 20 Nov., kapit. *de Jong* de jonge Clemens, van Hull; *de Groot* Lucas Wildervank, van Dantzig; den 22sten *Brouwer* Afina Undina, van Koningsbergen; den 23sten *Visser* Johanna Petronella, van Sunderland; *Bolmeijer* de 2 Gebroeders en *Mulder* Biena Margaretha, beide van Leer; *Bakker* Jantina, van Dantzig; den 24sten *Visser* Eensgezindheid, van Riga; *Stoeldraaijer* vr. Adriana, van Bremen. — Te Texel den 21 Nov., *van der Baan* Johanna, van Archangel; den 22sten *Swart* Maria, van Nerva; *Mulder* Antje Brons, van Riga; den 23sten *Faber* Maria, van Frederikstad. — In het Vlie den 21 Nov., *Tiktak* Jantina Femmechina, van Riga; *Schuth* Gesina en *Pomper* Margaretha, beide van Koningsbergen; *Verstok* vr. Jacoba, *Postema* juffer Fresina, *Dijkhuis* Christina en *Huisman* Hendrika, alle vier van Dantzig; *Smit* Sjaardina, van Drammen; *Plukker* jonge Hendrik, van Christiansand; *Klein* Tweelingen Daniel en Wilco, *Pot* Catharina Elisabeth en *Stuit* Concordia, alle drie van Frederikstadt; den 22sten *Vos* Catharina Knelsina, van Rochester; *Meijer* Pieter, *Lodewijks* Maria Johanna en *Hazewinkel* Onderneming, alle drie van Dantzig; *Schuur* Johanna Ettina en *Bieze* Harmina, beide van Stettin. — Te Helvoet den 21 Nov., *Naatje* Alberdina Edsina, *Mulder* Wendelina en *Eddes* Concordia, alle drie van Riga; *Wegener* Gebroeders, van Stettin; *Potjer* Geertruida Jacoba en *Gust* Antonia Francina beide van Bergen; den 22sten *Smit* Engelina, van Newcastle; *Potjer* Titia, van Riga; *Dethmers* jonge Wicher, van Newcastle. — Te Dordrecht den 21 Nov., *Wijkmeijer* Gesina, van Riga; den 23sten *Gialts* Helena, van Londen; *de Boer* Gesina, van Stockholm. — Te Vlissingen den 20 Nov., *Weering* Gesina en den 22sten *Boeling* Alida, beide van Riga. — Te Batavia den 10 Sept., *van der Wal* Eersteling, van Samarang; den 17den *Jonker* Maria Elisabeth, van Onrust; den 19den *Jaski* Catharina Johanna, van Amsterdam. — Te Bantam den 17 Sept., *Visser* Helena Christina, van Batavia. — Te Sourabaija den 24 Aug., *Doornbos Borchers* Adolf van Nassau, van Batavia; den 12den Sept. naar Batavia en Nederland vertrokken; den 15 Sept. *Hazewinkel* Bernhard Hertog van Saxen Weijmar, van Batavia. — Te Gent den 20 Nov., *de Boer* Wemelina, van Riga. — Te Zante den 29 Oct., *de Vries* Beerta Schuringa, van Triest. — Te Livorno den 16 Nov., *Boer* Vriendschap, van Amsterdam. — Te Londen den 22 Nov., *Groenewold* Afina Jonker, van Groningen. — Te North Shields den 20 Nov., *Goosens* Gerarda Klasina, van Rotterdam. — Bij Dartmouth den 18 Nov., *Hansen* Catharina, van Antwerpen n. Liverpool. — Te Leith den 16 Nov., *Frankena* Verwachting, van Harlingen. — Te Swinemunde den 1? Nov., *Geltes* Jantje Jacoba, van Bremen. — Te Livorno den 7 Nov., *Karsies* Hillechiena Wilkens, van Amsterdam. — Te Napels den 2 Nov., *de Boer* Arjen Brouwer, van Rotterdam. - Te Gravesend den 19 Nov., *Mulder* Ettina Gezina, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 17 Nov., *Top* Clasina Margaretha en *Visser* Sophia, beide van Dantzig; den 21sten *Garrelts* Johannes, van Windau; *Koens* jonge Rudolph, van Amsterdam. — Te Kiel den 21 Nov., *Drent* Tjapke Schuringa, van Koppenhage.

Binnengekomen te Texel den 24 Nov., kapit. *Waterborg* Karsina, van Londen; *Meijer* Pieter Hendrik, van Petersburg. — Te Brielle den 24 Nov., *de Jong* de 2 Gezusters, van Abbeville. — Te Londen den 23 Nov., *Patje* Annechiena en *Reusien* Concordia, beide van Rotterdam. — Te Deal den 22 Nov., *Dik* Catharina, van Amsterdam n. Triest. — Te Hull den 21 Nov., *Visser* Bernhard en Elisa, van Alkmaar; *Mulder* Afina Agatha en den 22sten *Kuijper* Alida Schuringa, beide van Memel. — Te Yarmouth den 21 Nov., *Lucht* Catharina, van Emden. — Te Wismar den 18 Nov., *Pruim* Hendrika, van Lübeck.

Zeilklaar te Marseille den 16 Nov., kapit. *Mulder* Charlotta en *Mulder* Aurora, beide naar Falmouth.

Vertrokken van Amsterdam den 22 Nov., kapit. *Teensma* de 5 Gebroeders, naar Batavia; *Zwanenburg* Adolf Frederik, naar Suriname; den 24sten *de Boer* vr. Juliana, naar Hamburg; *Bakker* Zwaantina, naar Bremen. — Van Texel den 21 Nov., *Spijkman* Juliana Louisa, naar Triest. — Van Helvoet den 21 Nov., *Schut* juffer Henriette, naar Nantes; den 22sten *Schuur* Aaltje Pronk, naar Belfast; *Koning* Gesina, naar Goole. — Van Maassluis den 22 Nov., *Huisman* Catharina Elisabeth, naar Goole. — Van Batavia den 2 Sept., *Jonker* Maria Elisabeth, naar Onrust; den 3den *Mellema* Juno, naar Amsterdam. — Van Pillau den 15 Nov., *Bolhuis* Roelfina Gesina, naar Antwerpen; den 17den *Jonkhoff* de Hoop en *Bossinga* Ceres, beide naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 14 Nov., *de Vries* Gezusters, *de Jonge* Jezelina, *Haagedoorn* Vriendschap, *Nanninga* Vriendschap, *Wilmink* Hermanna Wilmink, *Legger jr.* Marchiena, *de Jonge* Margaretha en *Mulder* Marchiena, alle acht naar Elseneur. — Van Cuxhaven den 21 Nov., *Medendorp* de 2 Broeders, naar Ferrol; *Mulder* Zorg en Vlijt, naar zee. — Van Liverpool den 19 Nov., *Kuen Bzn.* Johanna Catharina, naar Rotterdam. — Van Pillau den 16 Nov., *Ebeling* Gesina, naar Hull. — Van Hamburg den 19 Nov., *Jonker* Sieberlina, naar Groningen; den 20sten *Groenewold* vr. Margaretha, naar Amsterdam; *Kemper* Gebroeders, naar Hoogezand. — Van Bremerhaven den 18 Nov., *Greven* Goede Hoop, naar Zwolle; *Abers* Amor, naar Delfzijl; den 19den *Huisman* de 4 Gebroeders, naar Groningen. — Van Carolinerzijl den 20 Nov., *de Groot* Fokkelina, naar Groningen.

Vertrokken van Dantzig den 17 Nov., kapit. *Donema* Renske Hooites en *Kstelaar* Jantina Hendrika, beide naar Amsterdam.

Het schip *jonge Antonius*, kapit. Borgers, van Antwerpen naar Londen, is den 20sten Nov. bij de Noorder Rassen gezonken, doch het volk gered.

Het schip *Immagonda Sara Clasina*, kapit. Zoetelief, van Batavia naar Amsterdam, is den 20sten Nov. te Mauritinus lek binnengeloopen en moet lossen, om te repareeren.

ZOUTKAMP, 25 Nov. Binnengekomen den 22sten *Jonkhoff* de Eendragt, van Osterrusoer; *Boon* juffer Henderika, van Frederikstad; *Gatzen* Elizabeth Helena, van Newcastle; een schooner, van Engeland. — Vertrokken den 21sten *Hoff* Margaretha Elisabeth, naar Poole; *Hansen* Sophia, den 22sten *de Winter* Catharina, *Hazewinkel* Alida Kuipers en *Zoeles* Catharina, alle vier naar Londen; *Kortrijk* Anna Alida, naar Hull; *Giezen* de Onderneming, naar Yarmouth; *de Winter* Margaretha, naar Portsmouth; den 23sten *van der Zee* de Hoop, *Klok* Gezina Derkina. *Kranenborg* Wiardus, *Zeegers* Annegina, *Lukje* Margaretha, *Boiten* Catharina Elisabeth en *Plukker* Antje, alle zeven naar Londen; *Stuitje* Christina Johanna, naar Portsmouth; *Sap* Margaretha Everarda, naar Southampton. — Zeilklaar, *Aglien* voor *Ellens* Lammegina, naar Portsmouth; *Kwint* Jantina, naar Yarmouth

DELFZIJL, 25 Nov. Binnengekomen den 20sten *Drewes* Johanna, van Hamburg; den 21sten *Karsies* Onderneming, van Brake; *Bakker* Elsina, van Riga; den 22sten *Schaaf* Tjakkelina, van Bremen; *Pluim* Antina, van Leer; *de Vries* Wobbegien, van Ditzum; den 23sten *de Jonge* de 3 Zusters, van Tvendestrand; *Kramer* Vietka, *Albers* Amor en *Ebeling* Maria, alle drie van Riga; *Tobbens* Floris, van Christiansand; *Cordes* Maria Helena, van Meppen; *de Jonge* Annechien, van Tonderen; *Visser* vr. Tietje, van Hamburg. — Vertrokken den 20sten *Stüben* Fortuna, van Hamburg n. Ipswich; den 21sten *Westerbrink* Alkanna Hendrika, van Straalsund n. Yarmouth; *Blaak* Jantina, van Rostock n. Gent; den 23sten *Amsinga* Aurora, naar Liverpool.

TERMUNTERZIJL, 25 Nov. Binnengekomen den 20sten *Burmann* vr. Gesina, van Leer; den 21sten *Smit* de 3 Gezusters, van Bremen; den 23sten *Dik* de 4 Gezusters, van Stettin. — Vertrokken den 21sten *Hagedoorn* de 4 Gebroeders en den 22sten *Pasman* vr. Elisabeth, beide naar Leer.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

17 Nov. Staal, Tjadda (Pekela), van Riga naar Amsterdam.
Dekker, Epimachus (Groningen), van Bergen naar Riga.
Hut, Marchiena Margaretha (Veend.), v. Londen n. Lubeck.
18 —— Peper, Fennegina (Pekela), van Koningsb. n. Amsterdam.
19 —— Zwaal, Barend (Harlingen), van Riga naar Bordeaux.
Heres, Susanna (Pekela), van Riga naar Amsterdam.
Plukker, Henderika (Pekela), van Riga naar de Maas.
Nagel, Afina Alberdina (Veendam), v. Riga n. Amsterdam.
Hazewinkel, Arendina Harmina (Veendam), van Memel (naar de Maas.
Mink, Frederika (Amsterdam), v. Petersburg n. Antwerpen.
Kappen, de jonge Willem (Groning.), v. Petersb. n. Amsterd.
Nanninga, de Vriendschap (Pekela), v. Riga n. Amsterd.
Regoort, Gouverneur Baron v. Zuijlen v. Nijevelt (Harling), (van Riga naar Harlingen.
Hoeksema, Graaf van Rechteren (Kampen), v. Petersburg (naar Amsterdam.
Dik, Jantina Petronella (Pekela), van Riga n. de Zuiderzee.
Mulder, Marchiena (Veendam), van Libau n. de Maas.

De Wind den 17den N.W.; den 18den N.O. en den 19den Z.W.;
ELSENEUR, 19 October 1849.

209de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

4de Lijst. No. 5142 een prijs van *f* 100,000. No. 6676 en 3465 ieder een prijs van *f* 1000.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 26 November 1849. GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 23 *November*.

TARWE.			N. GERST.			Zw. Voer	42 ℔ *f* 2,10
Oude Bak	70 ℔	*f* 7,00	Winter	52 ℔	*f* 2,55	»	44 » » 2,25
N. Oml.	70 »	» 5,75	»	54 »	» 2,75		
»	72 »	» 6,20	»	56 »	» 2,95	BOONEN.	
Old.	68 »	» 5,10	Zomer	56 »	» 2,70	Paardeb.	*f* 3,25 *f* 4,10
» ,,	70 »	» 5,50	»	58 »	» 2,85	ZADEN, ENZ.	
» N.	72 »	» 5,90	Knobbe	60 »	» 3,10	Gr. Gort p. m.	*f* 5,25.50
ROGGE.			»	62 »	» 3,30	Par. 100 N. ℔	*f* 7,50
N. Inlands.	66 ℔	*f* 3,30	N. HAVER.				*f* 11
»	68 »	» 3,60	Dikke	44 ℔	*f* 2,30	Koolz.	*f* 10 75 *f* 12,25
»	70 »	» 3,90	»	46 »	» 2,45	Zomerz.	*f* 8,50 a *f* 10
N.	68 »	» 3,70	»	48 »	» 2,65	Dederz.	*f*
O. BOEKWEIT.			»	50 »	» 2,85	Boterz.	*f* 8 50 a *f* 9 50
Gr. Zand	62 ℔	*f* 3,40	»	52 »	» 3,05	G. Mostz.	*f* 5,25 a *f* 7,50
»	64 »	» 3,70	Bl. Voer	38 »	» 1,90	Raapol. p. v.	*f* 43,50
»	66 »	» 4,00	»	40 »	» 2,00	Boter 1 T. 1e s.	*f* 21,50
Zw. Zand	64 »	» 3,65	»	42 »	» 2,10	Dito dito 2e s.	*f* 19,50
Veen	64 »	» 3,50	Zw. Voer	40 »	» 2,00	Dito dito 3e s.	*f* 18

Tarwe bijna zonder handel. — Nieuwe Rogge iets lager afgegeven; Oude dito in een doen. — Boekweit mede iets lager verkocht. — Gerst met geringen handel in een doen. — Haver prijshoudende. — Boonen in een doen. — Gort zonder vraag. — Kool- en Zomerzaad bijna niet in omgegaan.

AMSTERDAM, 23 *November*. Poolsche Tarwe bij partij iets lager afgegeven, andere soorten stil: 130 ℔ p. b. Pools. *f* 280, *f* 282; 129 ℔ b. dito *f* 2,68; 130 ℔ dito *f* 276 bij partij; 129 ℔ r. b. dito *f* 260 bij partij; 132 ℔ Rostock. *f* 280; 128 ℔ Rijn *f* 224; 125 ℔ Norder *f* 176; 119 ℔ Groninger *f* 265. — Rogge tot vorige prijzen verkocht: 117 ℔ gedr. *f* 119 bij partij; 116 ℔ dito *f* 117; 125 ℔ Munst. *f* 127; 125 ℔ Geld. *f* 132. — Gerst tot vorige prijzen met meerder handel: 98 ℔ p. n. Oldammer wr. *f* 93 aan den molen; 100 ℔ dito *f* 93 alhier. — Haver: 85 ℔ Dikke *f* 90; 77 ℔ n. Vriesche *f* 74. — In de gesteldheid van Boekweit was geene verandering: 121 ℔ Nijkerker *f* 142.

Koolzaad verkocht: Puik Zeeuwsch 68 p. vl.; Elve 61 p. vl; op 9 vat in Nov. 69½ p. vl.; Dec. 70 p. vl; April 71½ p. vl.; Sept. en Oct. 1850 63 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk ruim prijsh., op levering in een doen; op 6/w. *f* 43,50; Vlieg. *f* 42,50 a 75 a 50; Dec. *f* 41,75 a *f* 42,50 a *f* 41,75; Mei *f* 43 a *f* 43,75 a *f* 42,50. — Lijnolie weder iets flaauwer; op 6/w. *f* 32,25; Vlieg. *f* 31,25; Maart, April en Mei *f* 30,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 39; vlieg. *f* 38.

LONDEN, 21 *November*. Inl. Tarwe vond heden met moeite koopers tot de prijzen van eergisteren. Van vreemde Tarwe was veel aangevoerd en evenwel konde men niet lager te regt komen. Vreemde Gerst was niet zoo goed te plaatsen als vorigen marktdag; Inl. onveranderd. Goede Voer Haver was niet lager verkrijgbaar, doch bijsoorten waren iets beter koop. In Boonen en Erwten was geene verandering.

LONDEN, 23 *Nov.* Inl. Tarwe ging tot de prijzen van l.l. Maandag niet dan slepende van de hand. Van vreemde was veel ter markt en zoude men 1 à 2 sh. lager hebben kunnen koopen, doch er bestond weinig lust, dewijl men nog lagere prijzen verwacht. Gerst was mede ruim aangevoerd De prijzen souteneerden zich echter vrij goed. Puike Haver bedong nagenoeg de vorige koersen, maar mindere kwal. was iets lager verkrijgbaar. Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 24 *November*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 53¼; Dito Cert. 3 pCt. 63; Dito dito 4 pCt. 82½; O. I. Leen 4 pCt. 81¾; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 83, 83¼; Aand. Holl. Spoorweg Maatschappij 59. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 45⅝, 45¾. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12$\frac{5}{16}$, 12¼; Dito dito van 510 £ 5 pCt. 12⅜, 12½, 12¼; Dito 3 pCt. 36$\frac{3}{16}$, 36¼; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 27¼, 27⅜, 27$\frac{5}{16}$, Coup. Ardoins 7⅞, 8. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 34⅜. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104½; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 88⅛, 83¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 82¾, 82⅝; Dito 2½ pCt. 42⅜; Fransche Oblig. 3 pCt. 52$\frac{5}{16}$, ⅜, $\frac{5}{16}$; Denem. 5 pCt. 100; Louisiana bij *Hope* 5 pCt. 92⅝; Braz. 5 pCt. 87⅞; N. Mex. 5 pCt. 25; Grenada 1¼ pCt. 16; Oblig. Holl. Spoorweg 4½ pCt. 95.

In onze binnenl. fondsen was heden de handel onbeduidend. De koersen waren allen als gisteren.

Van vreemde is alleen eenige meerdere vraag naar Spaansche fondsen te vermelden, die zich op nieuw iets verbeterd hebben.

Braz. 1824 v. 200 £ 86.

Koers van het Geld: Prolong. 3½, Beleening 3, Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 53$\frac{7}{16}$ a ½; Ard. a 510 £ 12$\frac{7}{16}$ a ½; Binnenl. 3 pCt. 27$\frac{5}{16}$.

AMSTERDAM, 25 November. EFFEKTEN-SOCIETEIT te 4½ uur.

Ard. à 85 £ 12½. Dito à 510 £ 12$\frac{7}{16}$, ½, $\frac{9}{16}$, ⅝, ¾, $\frac{11}{16}$. Dito Coup. 8, ⅛. Dito Dito (Nieuwe) 7⅞, $\frac{13}{16}$, ⅞, $\frac{15}{16}$. Portug. 5 pCt. 33$\frac{1}{16}$, ⅛. Dito 4 pCts. 34$\frac{7}{16}$, ½, $\frac{9}{16}$, ⅝. Fr. Oblig. 3 pCts. 52⅜.

In Spaansche fondsen was, voornamelijk in 5 pCts. Ardoins, tot verhoogde koersen de handel zeer geanimeerd. Naar Portug. was insgelijks, bij vrij levendige affaire, tot verbeterde prijzen eenige meerdere vraag.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN AVOND, te 6 uur,

Sprekers: Dr. A. W. ALINGS, en Dr. G. A. STRATINGH, in plaats van Dr. A. H. SWAAGMAN.

HET HARMONIE-CONCERT,

hetwelk het MUZIJKCORPS der SCHUTTERIJ alleen ten voordeele der ACHTERGEBLEVENE BETREKKINGEN van de slagtoffers der **CHOLERA** zal geven, zal plaats hebben op ZATURDAG, den 1sten December, in de CONCERTZAAL in de Poelestraat, des avonds te 7 uur. Entrée 99 Cents; de Biljetten zijn in het CONCERTHUIS te bekomen.

Op **MAANDAG**, den 3den December e.k., in de CONCERTZAAL in de Poelestraat, des avonds te 7 uur, te geven door den Heer TH. KRAUSSE, *Pianist uit Saksen-Weimar.* ENTRÉE 99 Cent.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van een wélgeschapen MEISJE mijne geliefde Echtgenoot F. NANNINGA.

M. VAN DER TUUK, Fz.,
Med. Doctor.

FINSTERWOLD, 22 November 1849.

*** Heden beviel van eenen ZOON A. KEIZER, geliefde Echtgenoot van

D. DE VRIES REILINGH.

GRONINGEN, 23 November 1849.

*** Heden beviel van eene DOCHTER C. T. WALKER, geliefde Echtgenoot van

H. DE WIT.

GRONINGEN, 23 November 1849.

*** Heden avond beviel ontijdig van eene doode *DOCHTER* J. BOERMA—HEERES.

GRONINGEN, 23 November.

Eenige kennisgeving.

*** Door Gods goedheid beviel heden voorspoedig van eenen *ZOON* G. JANSENIUS DE VRIES—BONTHUIS.

BREDENBURG, bij *Warffum*, 23 November 1849.

Eenige kennisgeving.

*** NIEUW-BEERTA, 23 November 1849. Heden morgen beviel van eene DOCHTER HINDERIKA JOHANNA WAALKENS, geliefde Echtgenoot van

A. F. ZIJLKER.

*** WINSCHOTEN, 24 December 1849. Heden beviel zeer voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER IJ. DIJKSTRA, geliefde Echtgenoot van

T. H. SMITH,
Koek- en Banketbakker.

*** Heden beviel voorspoedig van een' *ZOON* Vrouwe B. A. ERMERINS, geboren v. D. FEEN.

GRONINGEN, 26 November 1849.

*** Getrouwd:

C. BROUWER,
van *Kampen*,
en
R. E. KUIPER.

BEERTA, 23 November 1849.

*** BURUM, 16 November 1849. Heden overleed alhier, na langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 72 jaren, LUBBERT JANS RADEMA.

*** Mijne dierbare Echtgenoot STIENTJE M. WIERENGA werd mij heden door den dood ontnomen, in het twintigste jaar haars ouderdoms, mij nalatende twee Kinderen, welke hun groot verlies nog niet beseffen.

NOORDHORN, 22 November 1849.

J. A. REINDERS.

Deze diene tot eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** EENRUM, 22 November 1849. Aan eene meer en meer toenemende ongesteldheid van eenige maanden overleed heden mijne waarde Echtgenoot GRIETJE F. VENNEMA, in den ouderdom van bijna 53 jaren, na eene echtvereeniging van 17 jaren, mij nalatende eenen eenigen Zoon. Geve van dit ons zoo aandoenlijk verlies kennis aan Vrienden en Bekenden.

H. L. WESSELS.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, in den ouderdom van ruim 57 jaren en na een gelukkig huwelijk van bijna zeven jaren, mijn geliefde Echtgenoot REINIER HOMMES.

ULRUM, 23 November 1849.

T. WIERSEMA,
Wedw. R. HOMMES.

*** Heden namiddag overleed plotseling, in den ouderdom van 78 jaren, HARKO HARKES, Conventuaal in het Antonie Gasthuis alhier.

GRONINGEN, 25 November 1849.

*** De Boekhandelaar **J. OOMKENS, J.ZOON**, heeft uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

I. *M. D. TEENSTRA, Landhuishoudkundige Almanak*, ten dienste van *Land-* en *Buitenman* voor het jaar 1850, 7e jaargang . . . . *f* 0 — 30.

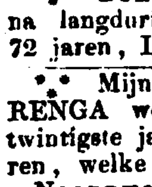
II. **DAMES-ZAKBOEKJE** voor DAGELIJKSCHE AANTEEKENINGEN, voor het jaar 1850, in koker verguld op snede . . . . *f* 0 — 80.

III. **KANTOOR-ALMANAK** voor het jaar 1850. - 0 — 30.

IV. **ZAKBOEKJE** voor *Dagelijksche Aanteekeningen* voor het jaar 1850 in zwart Maroquin . . . . . . *f* 1 — 00.

V. **DITO, DITO**, met Klep . . . . *f* 1 — 50.

RUIM ASSORTEMENT VAN

NIEUWE **PRENTEBOEKJES, KERKBOEKEN**, BRIEVENTASSCHEN, ALBUMS, PRENTEN, SCHRIJF- en POSTPAPIEREN, STALEN PENNEN, INKT, ZEGELLAK, OUWELS, POTLOODEN, SCHRIJFBOEKEN, ENZ.

bij **RÖBELINGH, DE JONGE**, Heerestraat.

☞ Tot op keur zending wordt vroegtijdig **OPGAVE** verzocht.

Almanak
VOOR LANDBOUWERS EN VEEHOUDERS

voor 1850, *bevattende vele nuttige zaken, om van den Landbouw en Veeteelt de meeste voordeelen te trekken*, 4de Jaargang, 30 Cts.

Deze wegens den nuttigen inhoud zoo belangrijke Almanak, waartoe de Hoogleeraren VAN HALL, NUMAN, BERGSMA en anderen bijdragen leverden, wordt Landbezitters en Landlieden bij vernieuwing aanbevolen.

Bij den Uitgever *W. EEKHOFF*, te *Leeuwarden*, zijn nog te bekomen:

BLOEMLEZING uit de NED. BERIJMING van de **PSALMEN**, Schooldruk, 30 Cts, in Karton 60 Cts.

LEVI, RÉSUMÉ DE L'HISTOIRE GÉNÉRALE, 2 part. *f* 1.

Beide voor Schoolgebruik zeer geschikte Werkjes.

TWAALF GEZIGTEN OP **LEEUWARDEN**, door *J. REIJNDERS, met Beschrijving*, 1ste, 2de en 3de Afl. ieder à 80 Cts.

De **GRIETMANNEN** in *FRIESLAND*. 50 Cts.

De **DIRECTIE** der **FRIESCHE STOOMBOOTREEDERIJ** brengt ter kennis van het **REIZEND PUBLIEK**, dat de **STOOMBOOT** *FRISO*, in de vaart tusschen *AMSTERDAM* en *HARLINGEN*, op den 29sten van *Amsterdam*, en op VRIJDAG, den 30sten dezer, voor het laatst (gedurende dit saizoen) van *Harlingen* zal afvaren, en de **DILIGENCEDIENST** tusschen *GRONINGEN* en *HARLINGEN*, alsmede de VAART der **BARGE** tusschen *HARLINGEN* en *LEEUWARDEN*, gelijktijdig tot nadere kennisgeving zal worden GESTAAKT.

VERKOOPING VAN
GOUD- EN ZILVERWERKEN.

Op DONDERDAG, den 29sten November eerstkomende, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur, VERVOLG der VERKOOPING, ten overstaan van den GRIFFIER bij het KANTONGEREGT te *Groningen*, van de **GOUD- en ZILVERWERKEN**, behoorende tot den Boedel van den in staat van Faillissement verklaarden Koopman L. J. AKKER, in de Zwanestraat, te *Groningen*; onder meer, *Zware* **GOUDEN HALSKETTINGEN, DITO HALSSLOTEN en DITO OORIJZERSSTIFTEN.** Alles te bezigtigen Woensdag bevorens, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uur.

HOUTBOELDAG.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 28sten November 1849, des voormiddags te 10 uur, op de plaats zelve, publiek worden verkocht: Ongeveer **300** stuks zware en ligte EIKEN, ESSCHEN, en IJPEREN **BOOMEN**, tot alle Werk geschikt, op Stam staande te *Essen*, en aan den *Oosterweg* te *Haren*, toebehoorende aan den Heer L. RUMMERINK en anderen.

HOUTBOELDAG.

Op WOENSDAG, den 5 December 1849, des morgens te 10 uur, zullen publiek worden verkocht: Ongeveer **300** zware EIKENBOOMEN, op Stam staande bij den *Onnerweg*, te *Haren*, toebehoorende aan R. KOOPS, Jr., en CONS.

Mr. J. W. QUINTUS, *Nots.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 29sten November 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BULSING, in *den Doelen*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene kapitale HEEREN BEHUIZING met BINNENPLAATS, alsmede eene OPENE PLAATS er achter en ruime WOONKELDER daaronder, get. T no. 9 V, staande en gelegen Zuidzijde aan de Groote Markt, te *Groningen*.

II. Twee ruime KAMERS met KELDERS en ZOLDER, verbonden aan perceel I, uitziende en ingang hebbende in de Gelkingestraat, van ouds het *OUDE FONTEINTJE* genoemd, en

III. Eene groote STALLING en KOETSHUIS, mede aldaar, naast het voorgaande perceel.

Alles in eigendom toebehoorende en in één perceel gebruikt wordende door den Hoog Welgeboren Heer A. T. R. SIXMA Baron VAN HEEMSTRA en Mevrouw.

De boven omschrevene Goederen zullen kunnen worden aanvaard op den 1sten Mei 1850, en te bezien zijn des dags vóór en op den verkoopdag van 11—2 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen, alwaar in tijds de Conditiën van Verkoop ter lezing zullen liggen.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris.*

MAANDAG, DEN 3den DECEMBER 1849,

en volgende dagen, zal men, vóór en in het NIEUWE VERKOOPHUIS, in de Oosterstraat, verkoopen: Een nagelatene deftige **INBOEDEL**, bestaande in: SECRETAIRE, KOLOM-, UITTREK- en ANDERE TAFELS, STOELEN met Trijpen en Matten Zittingen, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, waaronder in Olieverf, PORSELEINEN SERVIES, PENDULE met BLOEMVAZEN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, TIN-, BLIK-, IJZER- en VAATWERK, KOLOM-, PLAAT- en KOOKKAGCHELS, en verder HUISHOUDELIJK GOED, BEDDEGOED, benevens een best MANS LIJFSTOEBEHOOREN, WOLLEN en LINNEN en veel meer andere GOEDEREN. Te bezien Zaturdag namiddag van 1—4 uur.

FIRMA **Steen & Comp.**

Houtveiling in de *Altena*,

bij *Groningen*, op VRIJDAG, den 30sten November 1849, des voormiddags te elf uur, onder werkelijke HOUTKOOPERS, van frisch aangevoerde RIGASCHE, DANTZIGER, STETTINER en NOORDSCHE VUREN en GREENEN **BALKEN**, benevens eene groote partij DANTZIGER DEELEN, JUFFERS en KOLDERS.

D. VAN HOUTEN.

HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers, op DONDERDAG, den 29sten November 1849, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Logementhouder E. DUINTJER, te *Veendam*, Oosterdiep, van eene Lading **DRAMSCHE BALKEN**, JUFFERS, SPIEREN en SPARREN, ENZ., alsmede eene partij GREENEN 1½ Duims OOSTZEESCHE DEELEN, welk alles is liggende bij den Zaagmolen van K. en J. WILKENS, Oosterdiep, *Veendam*.

GROOTE HOUTVERKOOPING
in het Lieversche Bosch.

Op MAANDAG, den 30sten December 1849, des voormiddags precies te 10 uur te beginnen, zullen de Eigenaren van het *Lieversche Bosch*, in de Gemeente *Roden*, publiek verkoopen: 300 nommers **EIKENBOOMEN**, op Stam staande in het *Lieversche Bosch*; waarvan veel zwaar Hout, geschikt voor Aannemers en voor Huis- en Scheepstimmerlieden.

ASSEN, 26 November 1849.

H. H. VAN LIER.

HOUTVEILING,

onder WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op MAANDAG, den 3den December 1849, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder W. HOUWING, te *Appingedam*, van onderscheidene soorten van **GREENEN** en **VUREN** MAATS en OVERMAATS **BALKEN, JUFFERS, KOLDERS, KLLINGS, ENZ.**, waaronder eene nieuw aangevoerde Lading **RIGA GREENEN** en twee Ladingen **VUREN BALKEN**, welke voetstoots zullen worden verkocht.

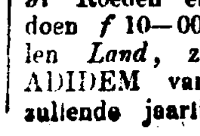
Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, gedenken de GECOMMITTEERDE VOLMAGTEN, op ZATURDAG, den 8sten December 1849, des avonds te 5 uur, ten nagenoemden Huize, voor **3** jaren publiek te verhuren, te aanvaarden op Mei 1850:

Het **KIEL-COMPAGNIESTER SNIKHUIS** te *Windeweer*, met de **TREKSCHUIT** en **ANNEXEN**, varende van *KIEL-WINDEWEER* op *GRONINGEN vice versa*, thans in huur bij K. L. ENSING, bij wien de Voorwaarden ter lezing liggen.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Erven van wijlen den Heer Mr. N. J. VAN BUTTINGHA WICHERS, op MAANDAG, den 24sten December 1849, des namiddags te één uur, ten Huize van de Wedw. H. A. WIERSEMA, te *Winsum*, publiek te koop presenteren:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf, Tuin* en drie Stukken *Land*, alles te zamen groot 3 Bunders en 20 Ellen, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 85—00. II. De VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 91 Roeden en 40 Ellen *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 10—00. III. ADIDEM van 52 Roeden en 60 Ellen *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 6—00. IV. ADIDEM van 1 Bunder, 17 Roeden en 10 Ellen *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 14—00. V. ADIDEM van 1 Bunder, 27 Roeden en 40 Ellen *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 15—00. VI. ADIDEM van 1 Bunder, 26 Roed. en 40 Ell. *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 15—00. VII. ADIDEM van 97 Roed. en 70 Ell. *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 12—00. VIII. ADIDEM van 62 Roeden en 10 Ellen *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 7—00. IX. ADIDEM van 2 Bund., 22 Roed. en 90 Ell. *Land*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 26—00. X. ADIDEM van 4 Bund., 15 Roed. en 80 Ell. *Polderland*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 50—00; en XI. ADIDEM van 4 Bund., 53 Roed. en 20 Ell. *Uiterdijks Land* en *Dijk*, zullende jaarlijks tot huur doen *f* 55—00.

Ieder der *tien* laatstgemelde Perceelen met het REGT om er op te mogen HUIZEN.

Alles staande en gelegen te *Andel* en *Saaxumhuizen*, en vroeger door nu wijlen WIJPKE TJAARTS DIJKEMA bezeten.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek te koop presenteren:

I. Eene wél ter nering staande BEHUIZING, geteekend no. 4, waarin thans de *BROODBAKKERS-* en *TAPPERSBEDRIJVEN* worden geëxerceerd, met de BEKLEMMING van derzelver *Erf*, doende jaarlijks tot huur *f* 4—00; benevens nog een daaraan gelegen *Grondperceel*, te zamen groot 3 Roeden en 80 Ellen, staande en gelegen bij de *Schouwerzijl*, Gemeente *Leens*; — en

II. Twee naast elkander staande BEHUIZINGEN, zijnde de eene voor weinige jaren nieuws gebouwd en sedert gerulmen tijd eene wélbeklante *KUIPERIJ*, waarin tevens de *BLOKMAKERSAFFAIRE* met succes wordt uitgeoefend, benevens den daarbij behoorenden *Grond*, doende jaarlijks tot huur *f* 3—00, mede te *Schouwerzijl* gelegen.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen ROELF HARMANNUS HOUTUIN, in leven Kuiper te *Schouwerzijl*.

Mr. H. VAN BOLHUIS.

In JANUARIJ e.k. zal publiek worden verkocht: een kapitaal nieuw doortimmerd **HEERENHUIS** met 2 TUINEN, BOVENWONING, STAL en KOETSHUIS, gelegen in de Oosterstraat, door den Heer VAN BAERLE bewoond. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

UIT DE HAND TE KOOP:

Een wélbezeild **KOFSCHIP**, genoemd *DE VRIENDSCHAP*, plus min. 60 Roggelasten, thans liggende in de Zuiderhaven te *Groningen*, **met** of **zonder** INVENTARIS. Nader informatie te bekomen bij den Eigenaar G. D. DOUWES, te *Veendam*.

J. L. LA GRO, Junior,

Heerestraat, regt tegenover het *Hoogstraatje*, heeft ontvangen: fraaije PORSELEINEN en BRONZEN **MODERATEUR-LAMPEN**, van de beste constructie, ENG. TAFELLAMPEN, KOPEREN en BLIKKEN STUDEERLAMPEN, VERGULDE en BRONZEN KANDELABRES, LUSTRES, VERGULDE, PORSELEINEN, BRONZEN en PALISSANDERHOUTEN **PENDULES**, BLOEMVAZEN, exquise PORSELEINEN SCHOORSTEEN-ORNAMENTEN, SERVIEZEN, ENG. PORSELEIN, THEESERVIESJES, KRISTALLEN GANGLANTARENS, COMPOTTES, WIJN-, MADERA-, LIKEUR-, BIER- en PUNCHGLAZEN, CHAMPAGNE- en RIJNWIJNGLAZEN, FER DE BERLIN VOORWERPEN, SCHILDPAD, PALISSANDER, MAHONIEHOUTEN en SPAHOUTEN GOEDEREN, diverse GELAKTE GOEDEREN, ARMBANDEN, OORKNOPPEN, BROCHES, SIGARENKOKERS, PORTE-MONNAIES, PORTEFEUILLES, ordinaire en fijne EAU DE COLOGNE, EAU DE VOORBURG, benevens vele ARTIKELEN van smaak, geschikt voor **ST. NIKOLAASGESCHENKEN.** Alles tot **vaste prijzen**. Bevelende zich minzaam aan.

PATENT-WASKAARSEN,

van de beste kwaliteit, zijn er ontvangen bij **G. COPINGA**, aan de Groote Markt; tevens is bij hem in voorraad eene groote sortering **FIJNE GALANTERIEN**, als ARTIKELEN in GOUD, ZILVER, SCHILDPAD, IVOOR, PARELMOER, PORSELEIN, KRISTAL, FER DE BERLIJN, MAHONIEHOUTWERK, ENZ., ENZ., waaronder zijn vele **NIEUWIGHEDEN**, zeer geschikt tot **ST. NICOLAASGESCHENKEN**, welke Goederen tegen de goedkoopste prijzen verkocht zullen worden, waarmede hij zich vriendelijk in de gunst van het geëerd Publiek aanbeveelt.

Voor St. NIKOLAAS,

uitgestald gelijk vroeger.

J. KAMPEN,
O. Ebbingestraat, N. 100.

Versche TEXELSCHE **OESTERS**, buitengewoon zwaar en blank van Visch, à *f* **2,50** de de bonderd, bij H. KOMDEUR.

VERHUISD:
JACs. BRUCE, *Kleermaker*,

wonende thans in de GULDENSTRAAT, Oostzijde, rot letter A no. 251.

Voortdurend blijft hij zich aanbevelen bij al vroegere, alsmede nieuwe Begunstigers tot het leveren en maken van alle BURGER en MILITAIRE KLEDING; belovende een ieder eene zeer nette en civiele bediening.

GRONINGEN, 26 November 1849.

AMMONIAKALE ZALF
OF
Jichtbalsem.

Deze Balsem, welks bijzonder heilzame werking door geheele Rijk, sedert ettelijke jaren, door veelvuldige ondervinding, overtuigend gebleken is, en lijders aan JICHT, RHEUMATIEK, ZINKINGEN, PIJN IN DEN RUG, en het algemeen *alle pijnlijke aandoeningen*, die door *verkouding* veroorzaakt zijn, VERSTUIKING, ONTWRICHTING, enz., de grootste diensten bewezen heeft, is thans op nieuw krijgbaar gesteld bij R. RIGA, Tandmeester en Barbier ten de Apoort, en bij B. KLINKERT, Commies by Oosterpoort, voor 75 Cents per Fleschje.

*** Door een eenwonend WEDUWENAAR in den fatsoenlijken Stand, woonachtig in deze Provincie, verlangd tegen genot van een goed LOON, om dadelijk bij hem in dienst te treden: Eene **VROUWELIJKE DIENSTBODE**, Ongehuwd of Weduwe zonder Kinderen, van circa **40** à **45** jaren oud, testantsche Godsdienst en uit den Fatsoenlijken gerstand.

De vereischten zijn, om het noodige HUISWERK, Orde en Zindelijkheid te kunnen verrigten, goed KOKEN en met de WASCH naar eisch te kunnen omgaan. Adres franko Brieven, onder lett. **D. B.**, bij den Boekhandel H. GEERTSEMA, Jr., te *Groningen*.

IEMAND genegen zijnde zich als **PLAATSVERVANGER** voor de twee laatste te willen verbinden, mits geliend behoorlijk Ongehuwd en goede papieren kunnende aantoonen, vervoege zich, tot nadere inlichting, zoo spoedig mogelijk aan het BUREAU dezer COURANT.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.